

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra společenských věd

Bakalářská práce

Barbora Benešová

**Komparace vybraných svátků
v České republice, Velké Británii a Španělsku**

Olomouc 2023

Vedoucí práce: Mgr. Monika Suková

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Komparace vybraných svátků v České republice, Velké Británii a Španělsku“ vypracovala samostatně a uvedla jsem veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala.

V Olomouci dne 20. 4. 2023

.....

Podpis autorky práce

Poděkování

Děkuji Mgr. Monice Sukové za odborné vedení mojí bakalářské práce, poskytnutí užitečných rad během jejího zpracovávání a trpělivost. Také děkuji učitelům a respondentům z gymnázia, na kterém jsem prováděla výzkumné šetření, za jejich vstřícnost a spolupráci. V neposlední řadě děkuji své rodině a přátelům za podporu.

Obsah

ÚVOD

STANOVENÍ CÍLŮ	8
TEORETICKÁ ČÁST	9
1 Svátek	10
1.1 Definice svátku.....	10
1.2 Obory zabývající se svátky	10
2 Svátky ve vybraných zemích	12
2.1 Svátky v České republice.....	12
2.1.1 Státní svátky	12
2.1.2 Ostatní svátky	13
2.1.3 Dny pracovního klidu.....	13
2.1.4 Významné dny.....	13
2.2 Svátky ve Velké Británii	14
2.3 Svátky ve Španělsku.....	16
3 Komparace vybraných svátků	17
3.1 Velikonoce.....	17
3.1.1 Velikonoce (Česká republika).....	17
3.1.2 Easter (Velká Británie).....	19
3.1.3 Pascua (Španělsko).....	20
3.2 Oslava státnosti.....	22
3.2.1 Den české státnosti (Česká republika)	22
3.2.2 St George's Day (Velká Británie)	23
3.2.3 Día de la Fiesta Nacional (Španělsko)	24
3.3 Vánoce	26
3.3.1 Vánoce (Česká republika)	26
3.3.2 Christmas (Velká Británie).....	27
3.3.3 Navidad (Španělsko)	28
PRAKTICKÁ ČÁST	30
4 Výzkumné šetření.....	31
4.1 Pracovní list	32
4.2 Dotazník	32
5 Výsledky výzkumného šetření.....	34

6 Diskuze a zhodnocení výsledků výzkumného šetření.....	42
ZÁVĚR.....	44
SEZNAM ZKRATEK.....	45
SEZNAM TABULEK A GRAFŮ	46
SEZNAM PŘÍLOH	48
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ.....	49
ANOTACE	

ÚVOD

Svátky jsou odnepaměti součástí lidské společnosti a v životě každého z nás hrají určitou roli. Ačkoli je dnes už neprožíváme tak intenzivně jako naši předkové, stále jsou důležitým prvkem našich kalendářů a mají na nás jistým způsobem vliv.

Tohle téma je aktuální a je potřeba ho rozpracovat, protože momentálně dostupné zdroje se liší ve výkladu, a pro širokou veřejnost je tedy nejednoznačné, jaké typy svátků existují a která data k těmto jednotlivým typům řadíme. Motivací k analýze takového tématu bylo tedy vypracování nové, přehledné práce, která bude vycházet z relevantních zdrojů.

V České republice se obecně slaví svátky oficiální, mezi něž řadíme státní svátky, významné dny, ostatní dny či dny pracovního klidu – ty jsou uzákoněny v českém právním systému. Za svátky neoficiální můžeme považovat rodinné oslavy či výročí, které se vztahují k menší, specifické skupině lidí, které tato událost spojuje a má pro ně osobnější význam.

Svátky, jejich oslavy a tradice se mohou v jednotlivých státech lišit, jistě ale nalezneme mezi některými spojitost. S tím souvisí i míra patriotismu – právě láska k vlasti už dnes není tak silná jako v minulosti, a proto je důležité tohle téma otevřít a vést lidi k porozumění fungování jejich státu. Je nezbytné připomínat důležité momenty historie, vysvětlovat význam a důležitost státních symbolů a vzpomínat na významné osobnosti, které se zasloužily o dnešní podobu státu hrdinským činem.

Téma svátků se na základě Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia objevuje ve vzdělávacím oboru Občanský a společenskovědní základ, a to především v souvislosti se vzdělávacím obsahem Člověk ve společnosti – tam je včleněno do výuky učiva „naše vlast“.

Celá bakalářská práce je rozdělena na dvě části – teoretickou a praktickou. První kapitola teoretické části se věnuje pojmu „svátek“ obecně – hovoří o jeho významu a definicích, následně jsou zde vyjmenovány a stručně charakterizovány obory zabývající se svátky.

Druhá kapitola podrobněji popisuje a vyjmenovává typy a názvy svátků v České republice, následně i v dalších dvou vybraných zemích, kterými jsou Velká Británie a Španělsko. Tyto země byly zvoleny z důvodu kvalitnější vzájemné komparace – Češi se slovanskými, Britové s anglosaskými a Španělé s románskými kořeny.

Třetí, poslední, kapitola teoretické části je stěžejní částí práce. Jsou zde vybrány tři svátky (Velikonoce, oslava státnosti a Vánoce), které jsou napříč státy porovnávány. Čtenář se setká s interpretací tradic, oslav či názvů dnů jednotlivých svátečních období.

Praktická část se zaměřuje na výzkum realizovaný v 1.-4. ročníku předem zvoleného čtyřletého gymnázia, ke kterému žáci obdrží pracovní list vztahující se k vybraným svátkům

již zmíněných států, u nichž si v případě neznalosti mohou pomoci vyhledáváním doplňujících informací na internetu. Následně vyplní dotazník, který míru této pomoci u jednotlivých didaktických cvičení mapuje. Výsledky výzkumu jsou nadále zpracovány a jsou z nich vyvozeny závěry.

Práce si klade za cíl porovnat, a tak i odhalit podobnosti a rozdíly vybraných svátků v České republice, Velké Británii a Španělsku, a také zjistit, jakou znalost těchto svátků mají žáci vybraných ročníků.

STANOVENÍ CÍLŮ

Hlavním cílem práce je porovnat vybrané svátky v České republice, Velké Británii a Španělsku a zjistit, jakou znalost těchto svátků mají žáci 1.-4. ročníku čtyřletého gymnázia.

Dílčí cíle teoretické části práce:

- Definovat pojem „svátek“.
- Rozlišit a popsat jednotlivé druhy svátků v České republice.
- Analyzovat státní svátky Velké Británie a Španělska.
- Popsat aktuální prožívání vybraných svátků v České republice, Velké Británii a Španělsku.

Dílčí cíle praktické části práce:

- Analyzovat znalosti žáků gymnázia v problematice svátků vybraných zemí.
- Vyhodnotit výsledky výzkumu a zaznamenat je do grafů.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Svátek

1.1 Definice svátku

Ačkoli není mnoho českých zdrojů, které by definovaly heslo *svátek*, v některých lze dohledat alespoň stručné znění. Například Velký sociologický slovník definuje toto heslo jako „*společensky významný den, protiklad dne všedního či pracovního.*“¹

Co se týče zahraničních zdrojů, přední světový digitální slovník Dictionary.com, který je pravidelně aktualizován profesionálními lexikografy a doplňován několika ověřenými zdroji, hovoří o výrazu *holiday* (česky *svátek*) jako o „*dni stanoveném zákonem nebo zvykem, kdy je pozastaveno běžné podnikání na památku nějaké události nebo na počest nějaké osoby.*“²

1.2 Obory zabývající se svátky

Vědní disciplínou, která se ve větším měřítku zabývá svátky, je **etnografie** čili národopis. Dle Lidového slovníku „*popisuje modely chování, sociální organizaci, zvyky, hudbu a umění v jednotlivých lidských kulturách a společnostech.*“³

Kulturní antropologie jako podobor etnografie či, jak některé zdroje uvádí, její novější označení, se zabývá „*komparativním a holistickým studiem společností a kultur v čase a prostoru.*“⁴

Sociologie jako vědní disciplína oddělující se v 19. století od filozofie zkoumá společnost a člověka v ní. Pod sociologii spadá mnoho podoborů, které se svým předmětem zájmu zabývají podrobněji. V 80. letech 20. století je nechala organizace UNESCO, která je součástí Organizace spojených národů (dále jen OSN), spočítat – výsledkem bylo 80 podoborů. Dnes není přesný počet znám, protože se lidská společnost vyvíjí čím dál rychleji, a vzniká tak velké množství dalších disciplín; zároveň některé disciplíny pro svoji neživotoschopnost zanikly. Například Sociologická encyklopedie⁵ pod výrazem „*oblasti a disciplíny sociologie*“ uvádí 78 stránek. Sociologie se tedy v základu rozděluje na disciplíny obecné (ty se zabývají teoriemi, metodami, pojmy) a speciální (ty už mají specifický předmět a na něm uplatňují konkrétní výzkum). Mezi speciální disciplíny můžeme

---

¹ MAŘÍKOVÁ, Hana. *Velký sociologický slovník*. s. 1253.

² *Holiday* [online]. Dictionary.com, 2023 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.dictionary.com/browse/holiday>.

³ *Význam slova etnografie* [online]. Lidový slovník. 2019. [cit. 2023-04-01]. Dostupné z: <https://lidovyslovník.cz/index.php?dotaz=etnografie>.

⁴ SOUKUP, Martin. *Základy kulturní antropologie*. s. 19.

⁵ *Oblasti a disciplíny sociologie* [online]. Sociologická encyklopedie. 2017. [cit. 2023-04-01]. Dostupné z: https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Kategorie:Oblasti_a_discipl%C3%ADny_sociologie.

zařadit například sociologii (dále jen soc.) pohlaví, soc. práce, soc. náboženství apod. Z dalších speciálních disciplín můžeme jmenovat i ty, které se mimo jiné zabývají svátky, a to jsou soc. volného času (např. povaha a období svátků), soc. rodiny (např. utužování rodinných vazeb při svátečních návštěvách, rodinné tradice), soc. města (např. tradice slavení svátků ve městech) nebo soc. kultury (např. kulturní akce na počest svátku, kulturních tradice a zvyklosti).⁶

---

⁶ *Svátek* [online]. Sociologická encyklopedie. 2017. [cit. 2023-04-01]. Dostupné z: <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Sv%C3%A1tek>.

2 Svátky ve vybraných zemích

2.1 Svátky v České republice

Česká republika je parlamentní republikou, přičemž Češi patří mezi slovanské národy. Český kalendář disponuje celkem 31 dny označenými jako *státní svátky* (7), *ostatní svátky* (7) či *významné dny* (17), jež dle sněmovního tisku z roku 1999 „*mají připomínat občanům tradice, ušlechtilé cíle a dějinné zvraty, na nichž je budována česká státnost*“.⁷

Český zákoník práce (přesněji zákon č. 245/2000 Sb. ze dne 29. června 2000), na kterém se usnesl Parlament České republiky, rozlišuje *státní svátky*, *ostatní svátky*, *významné dny* a *dny pracovního klidu*.

Jelikož se často můžeme setkat se skutečností, že široká veřejnost tyto dny zaměňuje a všechny označuje *státními svátky*, bude třeba si v následujících podkapitolách tyto dny rozlišit a pojmenovat.

2.1.1 Státní svátky

Zmíněný zákon prohlašuje za státní svátky České republiky (dále jen „ČR“) těchto sedm:

- 1. leden – *Den obnovy samostatného českého státu*,
- 8. květen – *Den vítězství*,
- 5. červenec – *Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje*,
- 6. červenec – *Den upálení mistra Jana Husa*,
- 28. září – *Den české státnosti*,
- 28. říjen – *Den vzniku samostatného československého státu*,
- 17. listopad – *Den boje za svobodu a demokracii*.⁸

---

⁷ *Návrh zákona o státních svátcích* [online]. Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. 1999 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=3&CT=449&CT1=0>.

⁸ § 1 zákona č. 245/2000 Sb., *Zákon o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu* [online]. Příručka pro personální agendu a odměňování zaměstnanců (Ministerstvo práce a sociálních věcí), 2023 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: https://ppropo.mpsv.cz/zakon_245_2000.

2.1.2 Ostatní svátky

Jako *ostatní svátky* jmenuje zákoník tyto dny:

- 1. leden – *Nový rok*,
- Velký pátek (velikonoční svátek; jelikož jsou Velikonoce pohyblivé, je datum tohoto svátku každý rok odlišné; slaví se v pátek před velikonoční nedělí⁹) tzn. nemají pevné datum
- Velikonoční pondělí (viz Velký pátek; slaví se po velikonoční neděli)
- 1. květen – *Svátek práce*,
- 24. prosinec – *Štědrý den*,
- 25. prosinec – *1. svátek vánoční*,
- 26. prosinec – *2. svátek vánoční*.¹⁰

2.1.3 Dny pracovního klidu

Dle § 3 zákona č. 245/2000 Sb. jsou „*státní svátky* společně s *ostatními svátky dny pracovního klidu*, kromě dnů nepřetržitého odpočinku zaměstnance v týdnu.“¹¹

2.1.4 Významné dny

§ 4 odst. 1 charakterizuje jako *významné dny* následující:

- 16. leden – *Den památky Jana Palacha*,
- 27. leden – *Den památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti*,
- 8. březen – *Mezinárodní den žen*,
- 9. březen – *Den památky obětí vyhlazení terezínského rodinného tábora v Osvětimi – Březince*,
- 12. březen – *Den přístupu České republiky k Severoatlantické smlouvě (NATO)*,
- 28. březen – *Den narození Jana Ámose Komenského*,
- 7. duben – *Den vzdělanosti*,
- 5. květen – *Květnové povstání českého lidu*,
- 15. květen – *Den rodin*,
- 27. květen – *Den národního vzdoru*,
- 10. červen – *Den památky obětí vyhlazení obce Lidice*,

---

⁹ Boží hod velikonoční neboli velikonoční neděle připadá na první neděli po prvním jarním úplňku.

¹⁰ Tamtéž, § 2.

¹¹ Tamtéž, § 3.

- 18. červen – *Den hrdinů druhého odboje*,
- 25. červen – *Den odchodu okupačních vojsk*,
- 27. červen – *Den památky obětí komunistického režimu*,
- 21. srpen – *Den památky obětí invaze a následné okupace vojsky Varšavské smlouvy*,
- 8. říjen – *Památný den sokolstva*,
- 11. listopad – *Den válečných veteránů*.

§ 4 odst. 2 dodává, že tyto dny jsou dny pracovními (pokud nepřipadnou na víkend).¹²

2.2 Svátky ve Velké Británii

Spojené království Velké Británie a Severního Irska je konstituční monarchií a zároveň anglosaskou zemí s bohatou historií, ve které se setkalo hned několik národů, kultur i náboženství.

Nejprve je třeba vymezit si geografická označení a vysvětlit, kterým zemím Spojeného království se tato práce věnuje. Oficiální název Spojené království Velké Británie a Severního Irska zahrnuje celkem čtyři země – Anglii, Skotsko, Wales, Severní Irsko. Jelikož se ale Severní Irsko připojilo k prvním třem zmíněným zemím později a mělo odlišný historický vývoj, liší se i jeho svátky, oslavy a tradice. Tato práce se proto zabývá pouze Anglií, Skotskem a Walesem, ty se souhrnně označují jako Velká Británie.

Státní svátek se ve Velké Británii označuje jako *bank holiday* či *bank holiday weekend*. Často ale dochází k záměně za výraz *public holiday*, který v překladu znamená veřejný svátek. Rozdíl je takový, že *bank holidays* jsou ukotveny v zákoně, zatímco *public holidays* jsou svátky „*vyplývající ze zvykového práva*“. Do roku 1834 zde existovalo 33 svátků, přičemž se většinou jednalo o svátky náboženské. Po tomto roce se počet svátků snížil na čtyři. V roce 1871 proběhl tzv. *the Bank Holiday Act*, který poprvé upravil podobu britských státních svátků.¹³

¹² Tamtéž, § 4.

¹³ *Státní svátky ve Velké Británii aneb Bank Holidays* [online]. Velká Británie online magazín, 2019 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.velka-britanie.co.uk/statni-svatky-ve-velke-britanii-aneb-bank-holidays/>.

Tabulka č. 1: Britské státní svátky

Datum	Svátek	Anglie a Wales¹⁴	Skotsko¹⁵
1. leden	<i>New Year's Day</i>	✓	✓
2. leden	<i>2nd January</i>		✓
Pátek před Velikonoční nedělí	<i>Good Friday</i>	✓	✓
Pondělí po Velikonoční nedělí	<i>Easter Monday</i>	✓	
První květnové pondělí	<i>Early May bank holiday</i>	✓	✓
Poslední květnové pondělí	<i>Spring bank holiday</i>	✓	✓
Poslední srpnové pondělí	<i>Summer bank holiday</i>	✓	✓
30. listopad	<i>St¹⁶ Andrew's Day¹⁷</i>		✓
25. prosinec	<i>Christmas Day</i>	✓	✓
26. prosinec	<i>Boxing Day</i>	✓	✓

Zdroj: vlastní zpracování

¹⁴ *UK bank holidays* [online]. GOV.UK, 2023 [cit. 2023-04-02]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/bank-holidays#england-and-wales>.

¹⁵ *Public and bank holidays* [online]. mygov.scot, 2023 [cit. 2023-04-02]. Dostupné z: <https://www.mygov.scot/scotland-bank-holidays>.

¹⁶ *Saint* (z angl., česky *svatý*), dále jen „St“.

¹⁷ Saint Andrew (svatý Ondřej) je patronem Skotska. Zajímavostí je, že pro patrona Anglie, svatého Jiřího, státní svátek vyhlášen není.

Oficiálně je státní svátek na oslavu Nového roku (v Anglii, Walesu i Skotsku) stanoven na 1. ledna, v tomto roce (2023) je pro něj ale vyhrazen náhradní den, 2. leden. Důvodem je fakt, že pokud státní svátek vychází na víkend, posouvá se na všední den.

Pro státní svátek 2. ledna je v roce 2023 rovněž vyhlášen náhradní den, a to 3. leden.

Pro rok 2023 je navíc vyhlášen v celém Spojeném království mimořádný státní svátek při příležitosti korunovace nového krále Charlese III. – akt proběhne 6. května.

2.3 Svátky ve Španělsku

Španělsko je konstituční monarchií s bohatou arabskou i románskou historií, kulturou a zvyky – ty se napříč regiony mohou lišit, a to jak samotnou existencí, tak podobou oslav a tradic. Španělé jsou obecně známí pomalejším způsobem života plným odpočinku, jídla a bujarých oslav. Jejich *fiesty* (svátky) jsou charakteristické bohatým projevem španělského folkloru a kultury. Ve španělském kalendáři je ukotveno čtrnáct *días festivos* (svátků), z nichž devět je společných v celé zemi (tzn. státní svátky), zbývajících pět se liší v závislosti na provinciích a autonomních oblastech.

Španělské státní svátky:

- 6. leden – *Epifanía del Señor* = Zjevení Páně,
- *Viernes Santo* = Svatý pátek ~ Velký pátek (pohyblivý svátek),
- 1. květen – *Fiesta del Trabajo* = Svátek práce,
- 15. srpen – *Asunción de la Virgen* = Nanebevzetí Panny Marie,
- 12. říjen – *Fiesta Nacional de España* = španělský národní svátek ~ Den státnosti,
- 1. listopad – *Todos los Santos* = Všech svatých,
- 6. prosinec – *Día de la Constitución Española* = Den španělské ústavy,
- 8. prosinec – *Inmaculada Concepción* = Neposkvrněné početí Panny Marie,
- 25. prosinec – *Navidad* = Vánoce (Štědrý den).¹⁸

V tomto seznamu svátků si můžeme všimnout, v jak velké míře jsou zde zastoupeny svátky náboženské – Španělsko je totiž jednou z nejvíce pobožných zemí, ke křesťanství (katolicismu) se hlásí většina obyvatel země.

---

¹⁸ *Calendario laboral 2023: días festivos, puentes y vacaciones* [online]. El Mundo, 2023 [cit. 2023-04-02]. Dostupné z: <https://www.elmundo.es/como/2023/02/20/63f35273fc6c832f388b45af.html>.

3 Komparace vybraných svátků

V této kapitole se zaměříme na tyto 3 státy – Česká republika, Velká Británie a Španělsko. Mezi nimi budou chronologicky popsány a porovnány 3 obdobné svátky (Velikonoce, oslavy státnosti a Vánoce), jejich vznik, atributy a projevy.

3.1 Velikonoce

Velikonoce jsou křesťanským svátkem s hlubokými kulturními a náboženskými kořeny, který oslavuje zmrtvýchvstání Ježíše Krista a který je zároveň považován za nejdůležitější svátek křesťanství. Je to pohyblivý svátek, tzn. že jeho datum se může každý rok lišit. Slaví se první neděli po prvním jarním úplňku, tzn. na severní polokouli může připadnout na období od 22. března do 25. dubna. Označuje také začátek jara a je obdobím naděje a regenerace v přírodě a životě obecně.

Slavení Velikonoc se liší podle křesťanských vyznání a kulturních tradic v různých zemích, v mnoha kulturách se slaví rodinnými oslavami a slavnostními aktivitami, připravují se také zvláštní jídla a ve společnosti se sdílejí chvíle radosti a štěstí.

Je důležité mít na paměti, že Velikonoce mají v různých křesťanských skupinách a kulturách odlišný význam a zvyklosti, a při účasti na velikonočních oslavách je třeba respektovat a chápat tradice a víru jednotlivých společenství.

3.1.1 Velikonoce (Česká republika)

Tento název vychází ze zdrojů, které tvrdí, že Kristus vstal z mrtvých v noci ze soboty na neděli – ve „Velkou noc“. Ačkoli se většina obyvatel České republiky nehlásí k žádnému náboženskému vyznání, patří tento křesťanský svátek mezi jejich nejvýznamnější v roce.

Velikonoce začínají Květnou nedělí, která zahajuje Svatý týden. V tento den se připomíná příjezd Ježíše Krista do Jeruzaléma a počátek jeho utrpení. Když tam lidé Ježíše vítali, házeli mu k nohám květy, odtud tedy název „Květná“. Dnes se namísto květů do váz stříhají kočičky či vrbové proutky. Při mších se hojně objevuje červená barva, která symbolizuje krev Krista, a čtou se pašije (vyprávění o utrpení a smrti Krista).¹⁹

---

¹⁹ Co a kdy je na Velikonoce květná neděle? Zvyky a tradice [online]. Českevelikonoce.cz, 2020 [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://www.ceskevelikonoce.cz/kvetna-nedele/>.

Následujícím dnem je Modré pondělí, jehož přívlastek odkazuje na modrou barvu, která se věší v kostelech. Zdroj uvádí, že tato barva může mít kořeny v německém výrazu „blau“, tedy „modrá“, či „neschopnost práce“ – té by se totiž měli lidé podle pověry vyhýbat.²⁰

Šedivé úterý jako třetí den není ničím specifické, pouze hospodyně by se měly chopit náčiní a provést úklid.²¹

Významnou je Škaredá středa, kdy měl učedník Jidáš Iškariotský zradit Krista za 30 stříbrných. Podle legendy se na Ježíše i „škaredil“, a proto by se lidé v tento den neměli mračit, v opačném případě by se jich to totiž mohlo držet do konce života. Navíc se pečou jidáše (sladké pečivo) a vymetají se saze z komína.²²

Zelený čtvrtek spadá do Velikonočního tridua, tj. tří nejdůležitějších dnů, kdy byl Kristus ukřižován, pohřben a vzkříšen, a své jméno získal opět z němčiny. V tento den proběhla Kristova poslední večeře, kde vyzýval své učedníky ke konání mši a údajně prohlásil, že chléb je jeho tělo a víno jeho krev. Stihl se pomodlit a následně byl zatčen. Dnes se tento svátek ve světském světě projevuje například zeleným pivem, podáváním zeleného jídla či oblékáním se do zelené. Naposledy také zazní kostelní zvony, které odlétají až do soboty do Říma – nahrazují je tzv. řehtačky, které se rozeznějí každý den v rukou chlapců (v posledních letech už i dívek) koledujících v obci.²³

Druhým dnem spadajícím do velikonočního tridua je Velký pátek – den, kdy byl Kristus s trnovou korunou na hlavě ukřižován na hoře Golgotě, kam si musel kříž sám vynést. Proto se dnes můžeme setkat s tzv. Křížovými cestami, které provádí poutníky 14 momenty Ježíšovy cesty na vrchol hory. Oltáře v kostelech nejsou nijak zdobeny, věřící poklekají před křížem a předčítají se pašije. Co se týče omezení v jídelníčku, nemělo by se konzumovat maso.²⁴

Do velikonočního tridua spadá i Bílá sobota, která značí čistotu a předznamenává největší den Velikonoc – Zmrtvýchvstání Páně. V sobotní noc bylo odhaleno, že kámen zakrývající vchod do skály, kde ležel Kristus po ukřižování, není na svém místě, a Kristus tak vstal z mrtvých. Z důvodu truchlení a smutku se nekonají žádné církevní obřady jako mše

---

²⁰ *Co a kdy je na Velikonoce modré pondělí? Zvyky a tradice* [online]. Českévelikonoce.cz, 2020 [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://www.ceskevelikonoce.cz/modre-pondeli/>.

²¹ *Co a kdy je na Velikonoce šedivé úterý? Zvyky a tradice* [online]. Českévelikonoce.cz, 2020 [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://www.ceskevelikonoce.cz/sedive-utery/>.

²² *Co a kdy je na Velikonoce škaredá středa? Zvyky a tradice* [online]. Českévelikonoce.cz, 2020 [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://www.ceskevelikonoce.cz/skareda-streda/>.

²³ *Co a kdy je na Velikonoce zelený čtvrtek? Zvyky a tradice* [online]. Českévelikonoce.cz, 2020 [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://www.ceskevelikonoce.cz/zeleny-ctvrtek/>.

²⁴ *Co a kdy je na Velikonoce velký pátek? Zvyky a tradice* [online]. Českévelikonoce.cz, 2020 [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://www.ceskevelikonoce.cz/velky-patek/>.

a bohoslužby. Zároveň se vrací zvony z Říma. Pečou se beránci a mazance, tradiční velikonoční pečivo, a se západem slunce je povoleno konzumovat maso.²⁵

Velikonoční neděle neboli Boží hod velikonoční oslavuje zmrtvýchvstání Krista. Tento den připadá na první neděli po prvním jarním úplňku a je koncem čtyřicetidenního půstu. Hospodyně navíc nemají uklízet, všichni se mají bavit a oslavovat fakt, že smrtí život nekončí.²⁶

Velikonoční pondělí je pro Čechy nevyznávající víru asi nejzajímavějším dnem těchto svátků. Oslavuje se příchod jara, chlapi pletou pomlázky²⁷ z vrbového proutí a chodí s nimi „vyšlehat“ děvčata, aby zůstala krásná, mladá a zdravá – ta je na oplátku obdarují malovanými vajíčky, kraslicemi a pentlí na pomlázku. Domy se zdobí symboly jara jako jsou květiny či podobizny mlád'at (kuřátka, zajíčci atd.) a velikonočními věnci s vajíčky.²⁸

3.1.2 Easter (Velká Británie)

Anglický výraz pro Velikonoce, tedy *Easter*, pochází ze staroanglického *Eostre*, znamenající bohyni úsvitu.²⁹

Svatý týden zde začíná *Palm Sunday*, který probíhá obdobně jako v České republice. Mnoho britských církví má speciální bohoslužbu na oslavu Ježíšova příjezdu do Jeruzaléma. Mnoho kostelů poskytuje členům sboru malé kříže vyrobené právě z palmových listů a mohou mít také průvod, při kterém lidé zpívají písně a těmito listy mávají. Událost může zahrnovat mimo jiné vyprávění o řemeslech jako je vyrábění palmových křížů.

Následuje *Holy Monday*, kterým se zde vítá jaro a ve městech jsou otevřeny lunaparky s atrakcemi. Dříve měly v tento den ženy možnost procházet se v parcích v nových šatech a předvést okolí nejnovější módu, od tohoto trendu se ale již ve velké míře upouští.³⁰

Méně významnými jsou pak *Holy Tuesday* a *Holy Wednesday*.

Dalším v řadě je *Maundy Thursday*, jehož přívlastek pochází z latinského výrazu pro „příkázání“. Dříve měl tento den charakter církevních oslav, dnes ale např. v Anglii rozdává

---

²⁵ Jaké zvyky a tradice jsou o bílé velikonoční sobotě? [online]. Českévelikonoce.cz, 2020 [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://www.ceskevelikonoce.cz/bila-sobota/>.

²⁶ Co a kdy je Boží hod Zvyky a tradice [online]. Českévelikonoce.cz, 2020 [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://www.ceskevelikonoce.cz/hod-bozi-velikonocni/>.

²⁷ Pomlázka má mnoho dalších názvů v závislosti na nářečí, např. pamihoda, tatar, karabáč, mrskačka apod.

²⁸ Co se dělá o velikonočním pondělí? Zvyky a tradice [online]. Českévelikonoce.cz, 2020 [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://www.ceskevelikonoce.cz/velikonocni-pondeli/>.

²⁹ SMITH-DLUHÁ, Gabrielle. *Angličtina – otázky a odpovědi*. s. 92.

³⁰ MACKENZIE, M. D. Munro. *Background to Britain*. s. 43.

panovník almužnu chudým a potřebným při obřadu, který se koná každý rok v jiném kostele. Tato tradice vychází ze staršího zvyku, kdy panovník umýval chudým nohy (odkaz na Krista).³¹

Pro *Good Friday* (*bank holiday*) je ve Velké Británii typickou událostí bohoslužba Crucifixion na Victoria Street v londýnské části Westminster. Průvod začíná v kostele, následuje k Westminsterské katedrále a vrací se do Westminsterského opatství, přičemž jej celou dobu vede muž nesoucí dřevěný kříž. Další tradicí je požívání teplých buchet s bílým křížkem, které se vztahují k akci *the Distribution of the Butterworth Charity* a k hostinci *Bow*.³²

Při *Holy Saturday* chodí lidé na bohoslužby, zapalují svíčky, tradicí jsou také výlety, malování kraslic a čas trávený s rodinou.³³

Easter Sunday sice není *bank holiday*, ale pro většinu lidí je i přesto volným dnem, protože připadá na neděli. Tradiční nenáboženskou aktivitou zejména pro děti je hon na vajíčka, která podle legendy schovává velikonoční zajíček. Lidé si navzájem dávají čokoládová velikonoční vajíčka či kartonová vajíčka plněná sladkostmi. V některých částech Spojeného království se pořádají vajíčkové hody – hra, při níž se natvrdo uvařená vajíčka kutálejí z kopce. V tento den je obvyklé obědovat se svými nejbližšími jehněčí maso. S tímto dnem je navíc spjata žlutá či zlatá barva, kterou používá anglikánská církev při oslavách.³⁴

Posledním dnem velikonočních svátků je *Easter Monday* (*bank holiday* pouze v Anglii a Skotsku). V různých koutech země se konají soutěže v koulení vajec, dále průvody s velikonočními čepicemi, ukázky tradičních tanečních jarmarků Morris či sportovní utkání (např. zápas v kopání do lahví).³⁵

3.1.3 Pascua (Španělsko)

V každé oblasti Španělska se *Pascua* (Velikonoce) slaví jiným způsobem, ale v jednom se shodují – pro jeden z nejvíce katolických národů v Evropě jsou nejdůležitějším svátkem v roce, který přijíždí slavit tisíce lidí z celého světa.

---

³¹ *Maundy Thursday* [online]. Britannica.com, 2023 [cit. 2023-04-12]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/Maundy-Thursday>.

³² *Good Friday* [online]. ukstudentlife.com, 2011 [cit. 2023-04-12]. Dostupné z: <http://www.ukstudentlife.com/Ideas/Album/Good-Friday.htm>.

³³ *Holy Saturday in the United Kingdom* [online]. Timeanddate, 2023 [cit. 2023-04-12]. Dostupné z: <https://www.timeanddate.com/holidays/uk/holy-saturday>.

³⁴ *Easter Sunday in the United Kingdom* [online]. Timeanddate, 2023 [cit. 2023-04-12]. Dostupné z: <https://www.timeanddate.com/holidays/uk/easter-sunday>.

³⁵ *Easter Monday in the United Kingdom* [online]. Timeanddate, 2023 [cit. 2023-04-12]. Dostupné z: <https://www.timeanddate.com/holidays/uk/easter-monday>.

Některé ze španělských velikonočních festivalů byly dokonce pro svoji atraktivitu a ojedinělost prohlášeny za mezinárodně nejzajímavější akce.³⁶

Španělské označení pro velikonoční Svatý týden je *Semana Santa* a stejně jako v předcházejících zemích zahrnuje devět dní (neděle až pondělí).³⁷

Prvním dnem je *Domingo de Ramos*, jedna z nejstarších a nejemotivnějších oslav v zemi, následuje *Lunes Santo*, *Martes Santo* a *Miércoles Santo*.³⁸

Během *Jueves Santo* a *Viernes Santo* se konají nejdůležitější průvody, kdy si lidé připomínají Poslední večeři Krista, jeho zatčení, utrpení i ukřižování. Následuje *Sábado Santo*.³⁹

Den *Domingo de Pascua* nebo *Domingo de Resurrección* je vnímán pozitivněji, protože se slaví zmrtvýchvstání Božího Syna a jeho shledání s matkou, Pannou Marií.⁴⁰

V tomto období se po celé zemi konají slavnostní procesí, která se ale liší průběhem – např. v Kastilii vládne střídmost a ticho, zatímco v Andalusii panuje okázalost a zpívají se tzv. *saetas* (písně bolesti).⁴¹ Součástí této události bývá nošení obrazů se zobrazením Kristova umučení, modlitby a písně podtržené liturgickými rouchy či tunikami. Na některých místech se můžeme setkat s tzv. *pasos*, což je seskupení soch barokního stylu v životní velikosti, součástí jsou i cechy, které jsou převlečené do křiklavého oblečení. Tato procesí tedy nejsou pouze liturgickým ceremoniálem, ale také přehlídkou španělské kultury a tradic.⁴²

Během celých Velikonoc se zde navíc konzumují *torrijas*, což je typické velikonoční pečivo namočené do mléka smíchaného s cukrem a skořicí.⁴³

Tabulka č. 2: Velikonoce (nejdůležitější den) – porovnání

Stát	Česká republika	Velká Británie	Španělsko
Den	Boží hod velikonoční	Easter Sunday	Domingo de Pascua

Zdroj: vlastní vypracování

³⁶ *Semana Santa en España: destinos para vivirla intensamente* [online]. España, 2023 [cit. 2023-04-13]. Dostupné z: <https://www.spain.info/es/descubrir-espana/semana-santa-espana-destinos-mejores-fiestas/>.

³⁷ *La Semana Santa en España* [online]. Tu escuela de español, 2015 [cit. 2023-04-13]. Dostupné z: <https://www.tuescueladeespanol.es/blogs/conoce-espana/semana-santa/>.

³⁸ Tamtéž.

³⁹ Tamtéž.

⁴⁰ Tamtéž.

⁴¹ PILAR, Rubio. *España, ayer y hoy: itinerario de cultura y civilización*. s. 50.

⁴² GAJDOVÁ, Dana. *Španělština – otázky a odpovědi*. s. 102.

⁴³ Tamtéž.

3.2 Oslava státnosti

Oslava státnosti slouží k připomenutí, proč má být obyvatelstvo na svůj stát hrdé. Oslavují se významné momenty historie, vzpomíná se na významné činy, mluví se o patronech národa, vyvěšují se státní vlajky a další státní symboly nebo zaznívá státní hymna. V tyto dny se projevuje a upevňuje vlastenectví, které je jistě důležitou součástí občana dané země. Oslavy se v jednotlivých státech liší jak datem, tak jejich atributy a průběhem oslav.

3.2.1 Den české státnosti (Česká republika)

V České republice se 28. září slaví Den české státnosti – státní svátek odkazující na patrona českých zemí, sv. Václava, který byl tohoto dne roku 935 (dle starších pramenů, ale méně pravděpodobněji, roku 929) zavražděn.

Přemyslovský kníže Václav se narodil na počátku 10. století (v úvahu přicházejí roky 903, 907, či 908) jako syn Drahomíry a knížete Vratislava. Od dětství jej ale vychovávala jeho babička Ludmila (nejstarší česká světice, kanonizována ve 12. století, dříve též patronkou českých zemí), která vedla Václava ke ctnostné křesťanské víře a vzdělání. Díky tomu uměl číst i psát latinsky, což v jeho době uměl málokdo. Podle legend zakládal kostely, vykupoval otroky a snažil se především o udržení míru. Jeho bratr Boleslav I. měl ale náhled nejen na zahraniční politiku odlišný. Pozval Václava k sobě do Boleslavi (dnes Stará Boleslav) a 28. září, když Václav mířil na ranní mši, měli na něj Boleslav společně se svými družiníky vytasit meče a Václava u vchodu do kostela probodnout. Český historik Dušan Třeštík ale v roce 2001 přichází s teorií, která říká, že zde došlo k nedorozumění a Boleslav Václava zabít nechtěl.⁴⁴ Další zdroje uvádí, že se mohlo jednat o „opileckou rvačku“, protože kníže holdoval alkoholu.⁴⁵ Zde můžeme vidět, jak se náhled na historii může diametrálně lišit a výklad může ovlivnit to, kdo je autorem daného pramene.

Boleslav později získal kvůli tomuto činu přízvisko Ukruťný, zatímco Václav se stal Pobožným.

Kníže Václav byl posléze kanonizován a stal se patronem českého národa. S tím se pojí i pověst o blanických rytířích, kteří mají v čele se svatým Václavem českým zemím pomoci, až jim bude nejhůře.

---

⁴⁴ *Smrt svatého Václava je dodnes zahalena tajemstvím. O vraždu jít nemuselo* [online]. Deník.cz. 2019. [cit. 2023-04-02]. Dostupné z: https://www.denik.cz/z_domova/tajemna-smrt-svateho-vaclava-nevime-presne-kdy-probehla-ani-jak-20200927.html.

⁴⁵ *Byl jeden kníže v Čechách jménem Václav* [online]. Český rozhlas. 2019. [cit. 2023-04-02]. Dostupné z: <https://cesky.radio.cz/byl-jeden-knize-v-cechach-jmenem-vaclav-8119656>.

Ve 14. století nechal český král a římský císař Karel IV. zhotovit svatováclavskou korunu, která je nejvýznamnějším českým korunovačním klenotem. S podobiznou sv. Václava se dnes můžeme setkat i na rubu dvacetikorunové mince, kde je Václav vyobrazen na koni – inspirací byla jezdecká Socha sv. Václava dominující Václavskému náměstí v Praze. Za zmínku stojí i rotunda, kterou nechal kníže Václav založit na místě dnešní Katedrály sv. Víta, Václava a Vojtěcha, kde jsou dnes uloženy i jeho ostatky. S tím je spojena i její staletí trvající výstavba, která byla dokončena v roce 1929, při příležitosti výročí 1000 let od úmrtí českého patrona.

Zdroj z konce 19. století uvádí, že svátek sv. Václava byl dnem, „*kdy se vyrovnávaly různé splátky, nájmy...*“ Je zde uveden i příklad přísloví z Vizovicka, které říká: „*Na sv. Václava všeci dlužníci hřešija.*“⁴⁶

V již zmíněném roce 1929, přesněji 27. září, pronesl první československý prezident Tomáš Garrigue Masaryk na Václavském náměstí v Praze řeč k oslavám tohoto milénia. Svatováclavská tradice se projevovala jak na rovině národní, tak politické. Nechyběly projevy lidové kultury (např. kroje) ani průvody kázání v kostele.⁴⁷

Do roku 1952 byl svátek sv. Václava památným dnem, státním svátkem se stal až v roce 2000.

Dnes se Den české státnosti se oslavuje četnými kulturními, společenskými, sportovními a samozřejmě i církevními připomínkovými akty. Ve Staré Boleslavi se každoročně koná Národní svatováclavská pouť, která je završena poutní bohoslužbou, v mnoha městech České republiky probíhají svatováclavské mše, vaří se speciální svatováclavské pivo (český kníže je totiž mimo jiné patronem sládků a pivovarníků) a je organizována spousta hudebních a kulturních festivalů.

3.2.2 St George's Day (Velká Británie)

Britským významným dnem, který by se nejvíce podobal Dni české státnosti, je *British National Day* (Britský národní den). Ten ale není oficiální *bank* či *public holiday*, ale o jeho návrhu na změnu na národní den se momentálně jedná. Tento den by sloužil k oslavám „*Britishness*“ (britskosti) a konal by se 11. června.⁴⁸

Za další den, který oslavuje britskou státnost, se neoficiálně označuje *the Monarch's Official Birthday*. Narozeniny panovníka se zde slavily již od 18. století, přičemž na začátku

---

⁴⁶ VEČERKOVÁ, Eva. *Obyčeje a slavnosti*. s. 300.

⁴⁷ Tamtéž.

⁴⁸ *Important dates* [online]. Assumption, University of Thailand. 2021. [cit. 2023-04-03]. Dostupné z: <https://www.au.edu/news-importantdates/international-day-independence-day-british-russia-philippines.html>.

20. století se král Edward VII., který se narodil v prosinci, rozhodl vyhlásit své oficiální narozeniny na červen. Narozeniny se každoročně oslavují druhou červnovou sobotu. Dlouhou dobu to byly *the Queen's Official Birthday*, když ale 8. září 2022 královna Alžběta II. zemřela, nástupcem⁴⁹ se stal její syn Karel III. – od roku 2023 se tedy budou slavit *the King's Official Birthday*, jejichž datum zůstane stejné jako u oslav narozenin jeho matky, tedy druhá červnová sobota. V tento den monarcha vystupuje se svou rodinou na balkon Buckinghamského paláce, uděluje vyznamenání občanům, kteří se zavázali sloužit Británii nebo dosáhli úspěchů ve veřejném životě (změna v komunitě, zlepšení pověsti Británie, dobrovolná služba, morální odvaha) a probíhá ceremonie *Trooping the Colour*.⁵⁰

Třetí variantou podobného dne je oslava patrona země. V Anglii je to sv. Jiří (St George), ve Skotsku sv. Ondřej (St Andrew) a ve Walesu sv. David (St David). *St George's Day* (Den sv. Jiří), který byl dříve národním svátkem, se slaví 23. dubna – den výročí jeho úmrtí. Stejný den se navíc pojí i s datem pravděpodobného narození a úmrtí největšího anglického dramatika Williama Shakespeara, takže je to pro Brity velký den hned v několika směrech. Svátý Jiří se narodil kolem roku 280, byl vojákem a stal se dokonce osobním strážcem římského císaře. Roku 303 byl popraven. Široká veřejnost ho zná jako osobu, která zabil draka. Podle legendy totiž drak střežil studnu v jednom městě a aby k ní obyvatelé měli přístup, museli drakovi přinést lidskou oběť. Ta se vybírala losem a když osud padl na princeznu, svátý Jiří neváhal a draka zabil. Zdroj uvádí, že drak zde představuje pohany. Obyvatelstvo prý v té době konvertovalo ke křesťanství, aby se Jiřímu odvděčilo. Proto je tedy dodnes sv. Jiří zobrazován ve zbroji na koni držící meč a bojující s drakem. *St George's Day* býval v Anglii velmi populárním svátkem, po sjednocení se Skotskem v roce 1707 se ale od oslav toho dne upouštělo. Dnes se opět apeluje na to, aby se *St George's Day* stal státním svátkem. Jedním z největších symbolů sv. Jiří je jeho kříž. Jde o červený kříž na bílém pozadí, který se často zobrazuje jako vlajka. Používá se jako vlajka Anglie, která je součástí státní vlajky Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku (tzv. *Union Jack*).⁵¹

3.2.3 Día de la Fiesta Nacional (Španělsko)

Jako Den španělské státnosti se dá označit *Día de la Fiesta Nacional* (v překladu *Den státního svátku*), který je pro Španělsko a některé jihoamerické státy nejvýznamnějším

---

⁴⁹ Korunovace proběhne 6. května 2023 ve Westminsterském opatství v Londýně.

⁵⁰ *Queen Elizabeth II's Birthday in the United Kingdom* [online]. Timeanddate. 2018. [cit. 2023-04-03]. Dostupné z: <https://www.timeanddate.com/holidays/uk/queens-birthday>.

⁵¹ *St. George's Day in the United Kingdom* [online]. Timeanddate. 2023. [cit. 2023-04-03]. Dostupné z: <https://www.timeanddate.com/holidays/uk/st-george-day>.

celonárodním svátkem. Ten se slaví 12. října a často je označován také jako *Día de la Hispanidad* (Den hispánských národů). Tento název je odvozen od události ze dne 12. října 1492, kdy slavný janovský mořeplavec Kryštof Kolumbus objevil Nový svět (v domněnku, že se plaví do Indie), který se pak až do začátku 19. století stal pro tuto jihoevropskou zemi zdrojem obrovského bohatství. Španělsko se stalo jednou z velmocí, která rozšířila svůj vliv prakticky na celý jihoamerický kontinent, Střední Ameriku a jih Ameriky Severní. Tato událost tedy započala interakci mezi Evropou a Amerikou a Španělsko – začaly se mísit jazyky, kultura, náboženství apod.⁵²

Dříve byl tento den známý jako *Día de la Hispanidad* nebo *Día de la Raza* a za státní svátek byl prohlášen v roce 1918 králem Alfonsem XII. V roce 1982 byl vydán královský dekret, který tuto událost pojmenoval jako „*Fiesta de España y la Hispanidad*“. Následně v roce 1987 vstoupil v platnost zákon, který ustanovil název „*Día de la Fiesta Nacional de España*“ a také vojenskou přehlídku na 12. října. V roce 2014 OSN stanovila, že 12. říjen bude dnem, kdy si připomeneme španělský jazyk „představující prvek soudržnosti a konsolidace hispánského světa“.⁵³

Dnes se tento den slaví řadou akcí a aktivit (na Plaza de Colón v Madridu, kde je vzdávána pocta vlajce a těm, kteří položili své životy za Španělsko), včetně vojenských přehlídek (např. podél Paseo de la Castellana, kde aktu předsedá španělský král společně s královskou rodinou, jsou pozváni zástupci státní moci a prezidenti španělských autonomií), oficiálních aktů, ceremonií a kulturních výstav. Je to den, kdy se oslavuje kulturní a jazyková rozmanitost španělsky mluvících zemí, stejně jako jejich historické dědictví a odkaz ve světě.⁵⁴

Je však důležité vzít v úvahu, že tento den také vyvolal na některých místech kontroverzi, protože někteří se domnívají, že Kolumbův příchod do Ameriky znamenal začátek evropského dobývání a kolonizace s negativními důsledky pro domorodé kultury a zotročené africké obyvatelstvo v Americe (genocida, frankistická diktatura). Proto se dnes v některých zemích tento den nazývá *Dnem domorodého odporu* a oslava *Día de la Hispanidad* tak může být předmětem debat a úvah, pokud jde o její historický význam a relevanci dnes.⁵⁵

---

⁵² GAJDOVÁ, Dana. *Španělština – otázky a odpovědi*. s. 97.

⁵³ *Día de la Hispanidad o Día de la Fiesta Nacional de España* [online]. diainternacionalde.com. 2023. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: <https://www.diainternacionalde.com/paises/espaa/C3%B1a/dia-hispanidad-fiesta>.

⁵⁴ *Día de la Fiesta Nacional (12 de Octubre)* [online]. Gobierna de España – Ministerio de Defensa. 2011. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z:

<https://www.defensa.gob.es/portaldcultura/actividades/aniversarios/Conmemoraciones/DiaFiestaNacional/>.

⁵⁵ *12. říjen, Den hispánských národů* [online]. Mluv španělsky. 2017. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: <https://mluvspanelsky.cz/12-rijen-den-hispanskych-narodu/>.

Tabulka č. 3: Oslava státnosti – porovnání

Stát	Česká republika	Velká Británie	Španělsko
Den	Den české státnosti	St George's Day	Día de la Fiesta Nacional
Datum	28. září	23. duben	12. říjen

Zdroj: vlastní vypracování

3.3 Vánoce

Vánoce jsou jedním z nejvýraznějších a nejvíce oslavovaných svátků v roce – v tyto dny oslavujeme narození Krista. Ten se dle křesťanských teologů ze 3. století údajně narodil 25. prosince, i přesto si ale široká veřejnost myslí, že se tak stalo 24. prosince. Ačkoli se jedná především o svátek křesťanský, slaví ho nejen křesťané po celém světě.

3.3.1 Vánoce (Česká republika)

Aktuálně je náboženský význam Vánoc v České republice v úpadku, a má tak pozici jednoho z nejvýznamnějších občanských svátků.⁵⁶

Do předvánoční doby je v zde zahrnováno i období čtyř neděl před 25. prosincem čili advent – při každé neděli mají Češi ve zvyku zapalovat jednu svíčku na adventním věnci, která pomyslně odpočítává dny do vrcholu Vánoc. Navíc se každou neděli vysílají ve veřejnoprávní televizi adventní koncerty, které pomáhají různým neziskovým organizacím. V této době lidé pečou cukroví a chodí na vánoční trhy.⁵⁷

Nejočekávanějším dnem je tu 24. prosinec, Štědrý den, který lidé tráví se svými nejbližšími. Společně zdobí vánoční stromeček, poslouchají koledy, sledují vánoční pohádky, někteří drží celý den půst, aby viděli zlaté prasátko, dále se jezdí na hřbitov vzpomenout na zesnulé a připravuje se štědrovečerní večeře, kterou je nejčastěji zelná či rybí polévka a kapr s bramborovým salátem. Pod talířem zde lidé nacházejí rybí šupinu, která jim má zajistit bohatství v nadcházejícím roce. Následně je ve zvyku čekat na zvuk zvonečku, který oznámí, že Ježíšek se v domě zastavil a přinesl nadílku. Některé rodiny chodí na půlnoční mši, na které se zpívají koledy a církev začíná oslavovat narození Krista.

⁵⁶ *Vánoce: Původ, zvyky a tradice* [online]. deník.cz. 2012. [cit. 2023-04-13]. Dostupné z: <https://www.denik.cz/tradice-czk/vanoce-puvod-zvyky-a-tradice20081201-eh6o.html>.

⁵⁷ Tamtéž.

25. prosince je 1. svátek vánoční (nebo Boží hod vánoční) a lidé jej tráví v pohodlí domova. Lidové tradice říkají, že v tento den lidé nesmí pracovat, nemají stlát postele či prát a věšet prádlo.⁵⁸

Na Štěpána, 26. prosince (2. svátek vánoční) se dříve chodilo na koledu, děti z chudých rodin tak mohly pro své blízké vykoledovat něco zajímavějšího k snědku nebo vydělat nějaký ten peníz. Dnes tento den probíhá nejčastěji rodinnými návštěvami.⁵⁹

24., 25. i 26. prosinec jsou označovány za *ostatní svátky*.

V českých domácnostech nechybí tradice se symbolikou, mezi něž patří lití olova (tvar odlitku věští budoucnost), krájení jablka (tvar jadřince ukazuje, zda bude rodina v příštím roce zdravá či nikoli), pouštění lodiček (nejdéle zapálená svíčka ve skořápce dává jejímu majiteli najevo, že ho čeká dlouhý a šťastný život) či hod střevícem (pokud svobodné dívce padne střevíc špičkou ven, do roka se vdá).⁶⁰

3.3.2 Christmas (Velká Británie)

Anglické označení pro Vánoce je *Christmas*, což je složenina ze slov *Christ* (Kristus) a *mass* (mše). Někdy se můžeme setkat i se zkratkou *Xmas*. Tyto svátky jsou ve Velké Británii největšími v roce, kdy lidé tráví čas v rodinném kruhu a užívají si vánoční pohody.⁶¹

Na začátku prosince děti píšou dopis s přáním, který následně hodí buď do poštovní schránky nebo krbu, odkud jej průvan vynese do komína a *Father Christmas* si jej přečte v kouři. Děti v tento den očekávají, že jim v noci *Father Christmas* či *Santa Claus* nechá vytoužené dárky v připravených punčochách, které se nejčastěji zavěšují u krbu. Některé děti navíc nechávají *Father Christmas* mince a pití na posilněnou.⁶²

Vánoce začínají 24. prosince, na *Christmas Eve* (zkratka pro *Evening* = večer), který je *bank holiday*. V tento den se celá rodina pouští do vánoční výzdoby svého domu či bytu – zdobí jej baňkami, řetězy, jehličnatými větvíčkami, svíčkami, světýlky, jmelím a v neposlední řadě vánočním stromečkem, který má každá domácnost minimálně jeden. Vánoční stromeček

---

⁵⁸ Žádné prádlo ani stlaní postele, na Boží hod se má odpočívat! [online]. Mluv španělsky. 2022. [cit. 2023-04-13]. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/aktuality/zadne-pradlo-ani-stlani-postele-na-bozi-hod-se-ma>.

⁵⁹ Lidové tradice na druhý svátek vánoční: na svatého Štěpána by na stole neměla chybět pernatá drůbež [online]. Mluv španělsky. 2016. [cit. 2023-04-13]. Dostupné z: <https://mluvspanelsky.cz/12-rijen-den-hispanskych-narodu/>.

⁶⁰ Vánoce: Původ, zvyky a tradice [online]. deník.cz. 2012. [cit. 2023-04-13]. Dostupné z: <https://www.denik.cz/tradice-czk/vanoce-puvod-zvyky-a-tradice20081201-eh6o.html>.

⁶¹ Vánoce, Christmas nebo Natal? [online]. Metodický portál RVP.CZ. 2015. [cit. 2023-04-13]. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/jo/19643/VANOCE-CHRISTMAS-NEBO-NATAL.html>.

⁶² Christmas in the United Kingdom [online]. Why Christmas. 2023. [cit. 2023-04-13]. Dostupné z: <https://www.whychristmas.com/cultures/uk>.

zde zpopularizoval princ Albert (manžel královny Viktorie), který se narodil v Německu, odkud tradice jeho zdobení pochází. Zavedl tak německý prvek do anglické konzervativní společnosti a tato inovace je k dnešnímu dni již tradicí. Štědrovečerní večere se typicky skládá z pečeného krocana, pečené zeleniny a přílohy. Dříve se namísto krocana konzumovalo jehněčí či husa. Dezertem bývá *Christmas pudding*, který je pro Velkou Británii ikonický. Co se týče vánoční výzdoby, světýlky je vyzdobena většina obcí a není výjimkou, že jejich slavnostní rozsvícení je v rukou nějaké významné osobnosti. Významnou součástí jsou i bohoslužby, mezi nejznámější patří ta z kaple King's College v Cambridge.⁶³

Druhým *bank holiday* je hned následující, vrcholný den Vánoc, tedy *Boxing Day* či *Christmas Day* – 25. prosinec, na který připadá každoroční vánoční poselství monarchy Spojeného království. Vysílá se jak v rozhlase, tak v televizi či na internetu, přičemž je tento projev nahráván několik dní dopředu. První vánoční poselství pronesl k národu král Jiří V. v roce 1932, Alžběta II. jej poprvé pronesla v roce 1952 a v televizi bylo poprvé odvysíláno v roce 1957. Nejprve se vysílá ráno na Novém Zélandu a v Austrálii (které jsou součástí britského Commonwealthu), až poté večer ve Spojeném království. Označení *Boxing Day* se vztahuje k otevírání dárků (*boxes*), které přinesl *Father Christmas*.⁶⁴

3.3.3 Navidad (Španělsko)

Nejvítanějším svátkem v rodinném kruhu jsou ve Španělsku zajisté *Navidad* (Vánoce), které se zde slaví od 22. prosince do 6. ledna. Jsou doprovázeny vánočními trhy s tradičními španělskými pochutinami, výrobky a dekoracemi. Nejznámějším vánočním trhem ve Španělsku je *Feria del Belén* v Seville, který je jedním z největších a nejnavštěvovanějších v zemi. Důležitým prvkem je pro katolické Španěly také betlém znázorňující narození Ježíška.⁶⁵

Vánoce začínají již 22. prosince tradiční vánoční loterií, tzv. *El Gordo* („ten tlustý“), jejíž průběh vysílá až pět hodin denně celostátní televize a rozhlas. Výherce losují chlapci ze sirotčince San Ildefonso, již nadále výherní čísla zpívají.⁶⁶

Na Štědrý večer (*Nochebuena*), 24. prosince, se celá rodina sejde u stolu a tráví společné chvíle u štědrovečerní večere. Typickým vánočním pokrmem Španělů bývá maso (krocan, ryba, jehněčí, kachna či krevety) a nechybí zde ani cukroví v podobě národních *polvorones* a *turrónu*.

---

⁶³ Tamtéž.

⁶⁴ Tamtéž.

⁶⁵ URIZ, J. Francisco. *En España*. s. 51.

⁶⁶ *Vánoční loterie ve Španělsku* [online]. Španělsko v srdci. 2022. [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://spanelskovsrdci.cz/blog/vanocni-loterie-ve-spanelsku>.

Štědrý večer je pak zakončen slavnostní *Misa del Gallo* (Půlnoční mší), která trvá až do časných ranních hodin.⁶⁷

Dalším významným dnem slaveným v období vánočních svátků, je 31. prosinec, tzv. *Nochevieja*. Ve většině mest (především ale na náměstí Puerta del Sol v Madridu) jsou k vidění a zažití bujaré oslavy s ohňostroji, hudbou a tancem, Španělé zde totiž slaví příchod nového roku. O půlnoci se tradičně konzumují *uvas* – 12 hroznů, z nichž každý symbolizuje každé jedno odbití půlnoci, což je spojeno s přáním si štěstí pro do přicházejícího roku.⁶⁸

Teprve až k 6. lednu přichází ten nejočekávanější a nejštědřejší den vánočních svátků – Tři králové a jejich jízda z Orientu. V předvečer tohoto svátku se konají velkolepé průvody Tří králů v mnoha městech – Kašpar, Melichar a Baltazar spolu s celou družinou přijedou na velbloudech a v kočárech vezou dary. Doma si všechny děti nachystají talířek s cukrovím a talíř mléka pro velbloudy a pokud jsou ráno talířky prázdné, znamená to, že tudy Tři králové projeli a na dotyčné čekají dárky. Pro tento den je typická konzumace královského preclíku, který je ozdobený sušeným ovocem a někdy i plněn šlehačkou.⁶⁹

Tabulka č. 4: Vánoce (nejdůležitější den) – porovnání

Stát	Česká republika	Velká Británie	Španělsko
Den	Štědrý den	Christmas Day	Día de Navidad
Datum	24. prosinec	25. prosinec	6. leden

Zdroj: vlastní vypracování

⁶⁷ GAJDOVÁ, Dana. *Španělština – otázky a odpovědi*. s. 100.

⁶⁸ Tamtéž.

⁶⁹ Tamtéž, s. 102.

PRAKTICKÁ ČÁST

4 Výzkumné šetření

Cílem praktické části této práce je analyzovat vědomosti žáků (51) v tématu svátků v 1.-4. ročníku vybraného čtyřletého gymnázia. V této části jsou popsány cíle výzkumného šetření společně s výzkumnými otázkami, které jsou na základě metody dotazníkového šetření potvrzeny, či vyvráceny.

Cíle výzkumného šetření:

- Analyzovat znalosti žáků gymnázia v problematice svátků ve vybraných zemích.
- Pomocí dotazníku zjistit, v jaké míře si žáci v jednotlivých cvičeních pracovního listu pomáhají vyhledáváním informací na internetu.

Výzkumný problém:

Znalosti svátků České republiky, Velké Británie a Španělska u žáků 1.-4. ročníku čtyřletého gymnázia.

Výzkumné otázky:

Deskriptivní:

- Jaká je četnost respondentů, kteří i přes vyhledávání na internetu nevybrali zcela správně státní svátky?
- Jaká je četnost respondentů, kteří dokázali seřadit velikonoční dny všech vybraných zemí zcela správně?
- Jaká je četnost respondentů, kteří zcela správně určili patrony vybraných zemí?
- Jaká je četnost respondentů, kteří rozřadili pojmy k vánočním svátkům vybraných zemí zcela správně?

Relační:

- Jaký je rozdíl ve znalosti svátků mezi chlapci a děvčaty?

K relační výzkumné otázce je stanovena věcná hypotéza (H), ve vztahu k ní poté i statistické hypotézy H_0 (nulová hypotéza) a H_A (alternativní hypotéza):

- **H_0 :** Pohlaví nemá vliv na znalost svátků.
- **H_A :** Pohlaví má vliv na znalost svátků.

4.1 Pracovní list

Podoba pracovního listu – viz Příloha č. 1

Pracovní list je koncipován formou kombinace dosavadních znalostí žáků s vyhledáváním na internetových zdrojích – tím si mohou žáci své vědomosti potvrdit, či v případě úplné neznalosti doplnit.

Rozbor pracovního listu:

Pořadí jednotlivých částí pracovního listu odpovídá struktuře bakalářské práce, tzn.:

- 1) Úlohy č. 1-3 jsou věnovány státním svátkům vybraných států, a to v pořadí Česká republika, Velká Británie a Španělsko. Žáci mají v zadání těchto úkolů uvedeny i odpovídající překlady výrazu „státní svátek“ pro zjednodušení případného hledání na internetu.
- 2) Úlohy č. 4-6 se zabývají pořadím velikonočních dnů ve stejném pořadí států.
- 3) Úlohy č. 7-10 zkoumají znalosti o patronech vybraných států, přičemž úlohy č. 7-9 se ptají na jména a atributy těchto patronů a úloha č. 10 na základě zjištěných informací kontroluje, zda jsou žáci schopni přiřadit jména těchto patronů k jejich podobiznám s atributy. Tato část odkazuje na svátek státnosti.
- 4) Poslední, úloha č. 11, se vztahuje k času vánočnímu. Zde mají žáci za úkol rozdělit pojmy typické pro Vánoce jednotlivých států do uvedených tabulek, přičemž každý mohou použít pouze jednou.

4.2 Dotazník

Podoba dotazníku – viz Příloha č. 2

Dotazník byl jako kvantitativní metoda vytvořen jako doplňující materiál k pracovnímu listu – práce má tedy výzkumný přesah, který zkoumá znalosti většího počtu respondentů (žáci vybraného gymnázia).

Rozbor dotazníku:

Dotazník je rozdělen na dvě části – první se zaměřuje na otázky o pohlaví, věku, studovaném ročníku a délkou učení se anglického a španělského jazyka. Druhá část už odkazuje na pracovní list a zkoumá práci s ním – žáci zde tedy vyjadřují, v jaké míře u jednotlivých otázek vyhledávali informace na internetu.

Pořadí jednotlivých částí dotazníku odpovídá pořadí úloh v pracovním listu, tzn.:

- 1) Otázka č. 1 se respondentu ptá na jeho biologické pohlaví – jedná se o výběrovou uzavřenou otázku s dvěma možnostmi: Muž/Žena.
- 2) Otázka č. 2 zjišťuje respondentův věk – otázka je opět výběrová, protože výběr vzorku (respondentů) má kritérium studia vyššího gymnázia, tzn. že žákům musí být minimálně 15 let. Poslední možností výběru je možnost 20 let a více, pro případ, že by se mezi žáky objevil někdo, kdo musel opakovat ročník, či odkládat studium.
- 3) Otázka č. 3 zkoumá respondentův studovaný ročník a slouží pro případ snadného zpětného rozdělení podle ročníků při nechtěném smíchání všech dokumentů dohromady.
- 4) Otázky č. 4 a č. 5 zjišťují respondentovu délku studia anglického a španělského jazyka.⁷⁰
- 5) V druhé části, která se týká práce s pracovním listem, otázky č. 6 a č. 7 vyžadují označit na Likertově škále míru pomoci ve formě vyhledávání na internetu v oblasti státních svátků a velikonočních dní.
- 6) Otázka č. 6 se ptá, kolik patronů respondent znal bez vyhledávání na internetu, zatímco příbuzná otázka č. 7 zjišťuje míru vyhledávání na internetu v otázce o attributech patronů vybraných zemí. Otázka č. 8 pak zjišťuje, zda vyhledané atributy pomohli respondentovi při rozpoznání podobizen patronů.
- 7) Poslední, otázkou č. 9, je zkoumání míry vyhledávání na internetu v tématu vánočních svátků.

---

⁷⁰ Dosavadní otázky měly charakter nominálních proměnných.

5 Výsledky výzkumného šetření

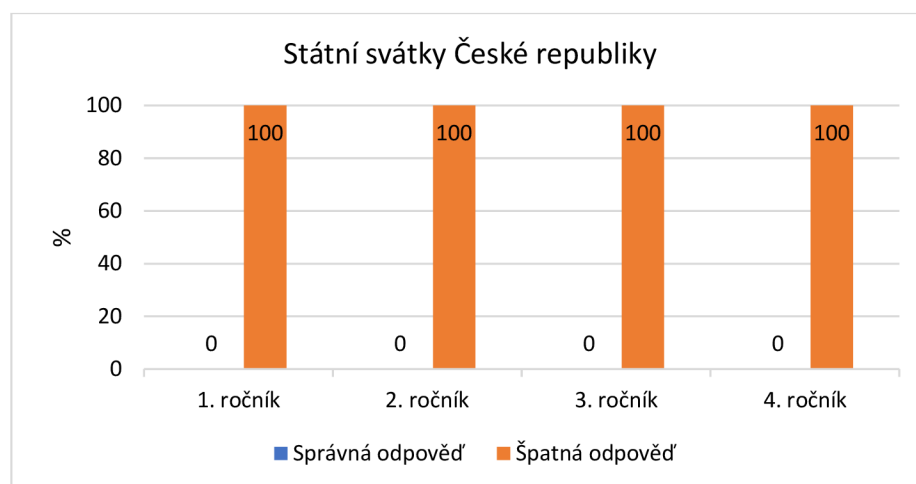
Otázka č. 1-3: Mezi státní svátky České republiky/Velké Británie/Španělska patří...

Tabulka č. 5: Absolutní četnost odpovědi žáků o státních svátcích České republiky – dělení podle ročníků

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Správná odpověď	0	0	0	0	0
Špatná odpověď	12	22	9	8	51
Celková četnost <i>n</i>	12	22	9	8	51

Zdroj: vlastní vypracování

Graf č. 1: Relativní četnost odpovědi žáků o státních svátcích České republiky – dělení podle ročníků

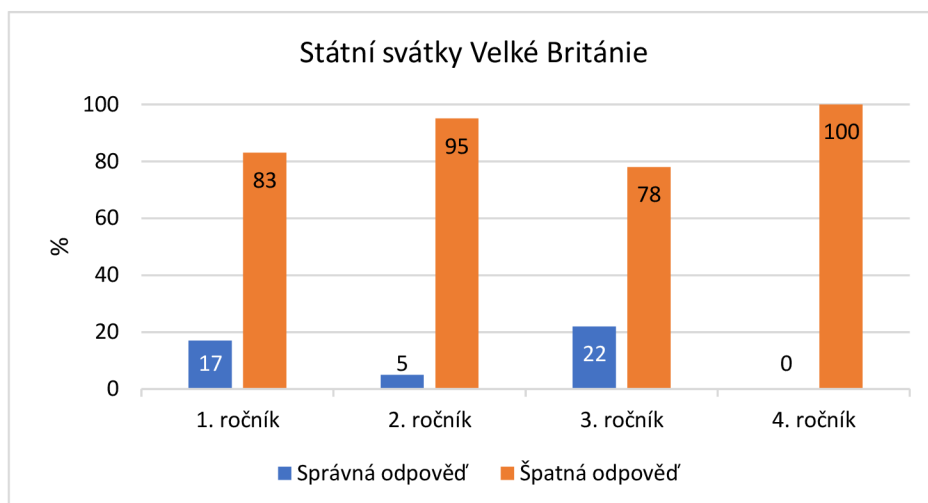
Zdroj: vlastní vypracování

Tabulka č. 6: Absolutní četnost odpovědi žáků o státních svátcích Velké Británie – dělení podle ročníků

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Správná odpověď	2	1	2	0	5
Špatná odpověď	10	21	7	8	46
Celková četnost <i>n</i>	12	22	9	8	51

Zdroj: vlastní vypracování

Graf č. 2: Relativní četnost odpovědi žáků o státních svátcích Velké Británie – dělení podle ročníků

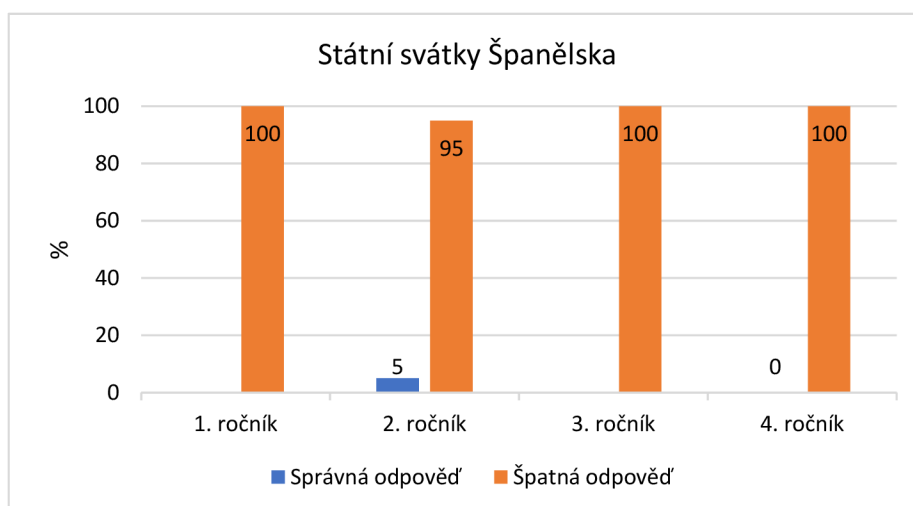
Zdroj: vlastní vypracování

Tabulka č. 7: Absolutní četnost odpovědi žáků o státních svátcích Španělska – dělení podle ročníků

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Správná odpověď	0	1	0	0	1
Špatná odpověď	12	21	9	8	50
Celková četnost n	12	22	9	8	51

Zdroj: vlastní vypracování

Graf č. 3: Relativní četnost odpovědi žáků o státních svátcích Španělska – dělení podle ročníků

Zdroj: vlastní vypracování

Z grafu č. 1 (státní svátky České republiky) lze jasně vidět, že ani jeden z respondentů nevybral všechny správné odpovědi, resp. své odpovědi neoznačilo správně všech

51 respondentů (100 %). Častou chybou, která se zde objevovala, bylo označení Štědrého dne za státní svátek. Graf č. 2 i graf č. 3 jsou na tom překvapivě o něco lépe, ačkoli většina respondentů ani zde neodpovídala zcela správně. V prvně zmíněném (státní svátky Velké Británie) odpovědělo zcela správně 5 respondentů (10 %), špatně 46 respondentů (90 %). Ve státních svátcích Španělska se zcela správně orientoval právě 1 respondent (2 %), zbývající nikoli (98 %).

Otázka č. 4-6: Seřad'te názvy českých/britských/španělských velikonočních dní tak, jak správně následují za sebou:

Graf č. 4: Výsledek odpovědi žáků o velikonočních dnech České republiky.

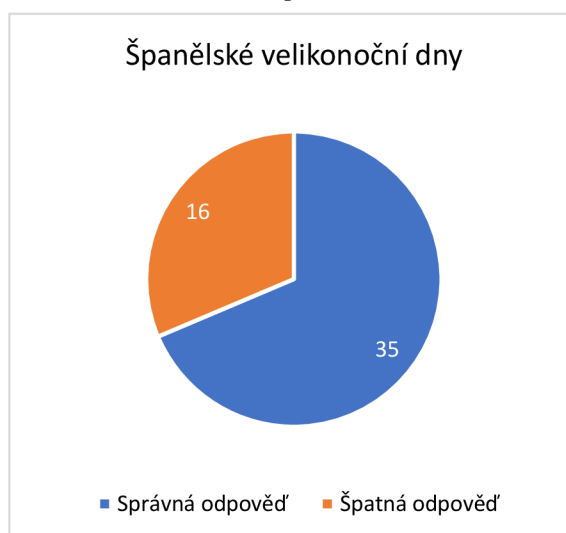
Zdroj: vlastní vypracování

Graf č. 5: Výsledek odpovědi žáků o velikonočních dnech Velké Británie.

Zdroj: vlastní vypracování

Graf č. 6: Výsledek odpovědi žáků o velikonočních dnech Španělska.

Zdroj: vlastní vypracování

Otázky č. 4-6 testovaly znalost respondentů v oblasti velikonočních svátků, přesněji posloupnosti názvů velikonočních dní ve vybraných státech. První graf ukazuje, že správně seřadit za sebou jdoucí dny zvládlo 40 respondentů (78 %), zatímco chybu udělalo 11 respondentů (22 %). I v této části se ukazuje, že znalost svátků Velké Británie je o něco lepší než u domácích, českých svátků – správně odpovídalo 44 respondentů (86 %), špatně 7 respondentů (14 %). Výsledek třetího grafu je: 35 respondentů (69 %) odpovědělo zcela správně, 16 respondentů (31 %) odpovědělo špatně.

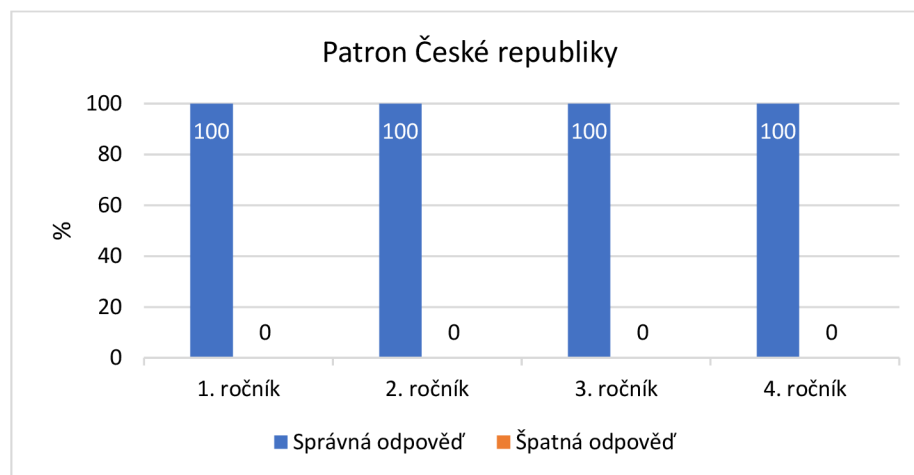
Otázka č. 7-9: Kdo je patronem České republiky/Anglie/Španělska?

Tabulka č. 8: Absolutní četnost odpovědí žáků o patronovi České republiky – dělení podle ročníků

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Správná odpověď	12	22	9	8	51
Špatná odpověď	0	0	0	0	0
Celková četnost n	12	22	9	8	51

Zdroj: vlastní vypracování

Graf č. 7: Relativní četnost odpovědí žáků o státních svátcích České republiky – dělení podle ročníků

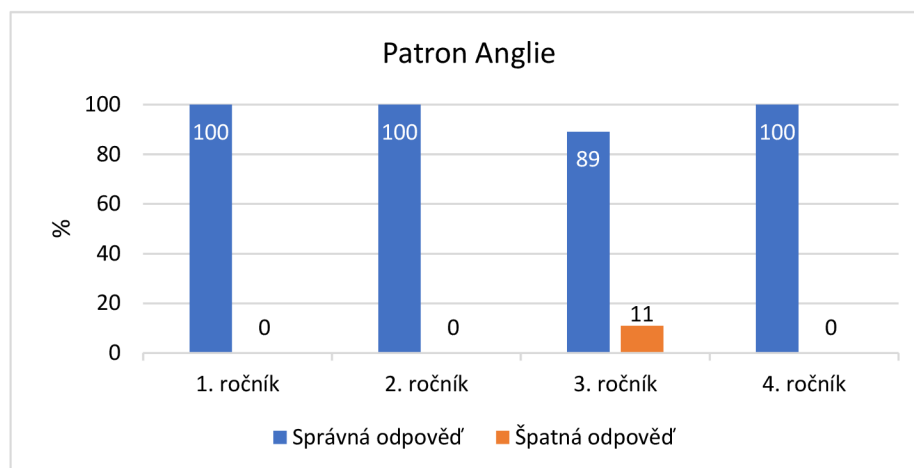
Zdroj: vlastní vypracování

Tabulka č. 9: Absolutní četnost odpovědí žáků o patronovi Velké Británie – dělení podle ročníků

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Správná odpověď	12	22	8	8	50
Špatná odpověď	0	0	1	0	1
Celková četnost n	12	22	9	8	51

Zdroj: vlastní vypracování

Graf č. 8: Relativní četnost odpovědi žáků o státních svátcích Velké Británie – dělení podle ročníků

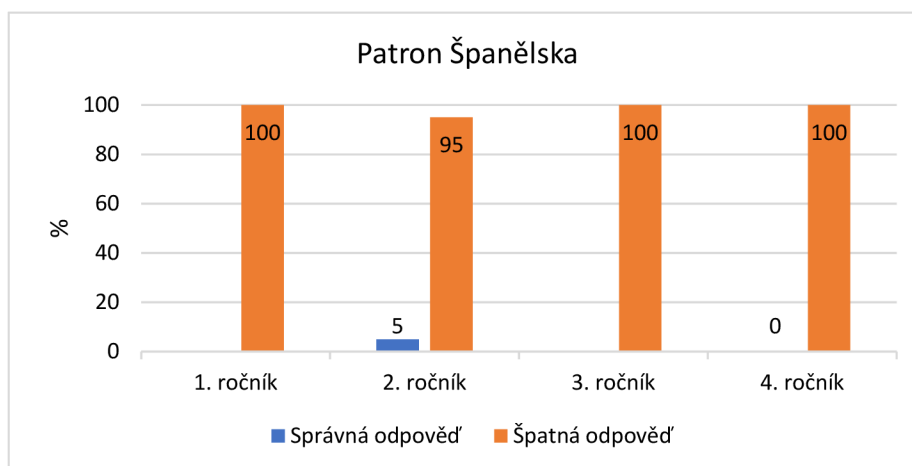
Zdroj: vlastní vypracování

Tabulka č. 10: Absolutní četnost odpovědi žáků o státních svátcích Španělska – dělení podle ročníků

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Správná odpověď	12	22	8	7	1
Špatná odpověď	0	0	1	1	50
Celková četnost n	12	22	9	8	51

Zdroj: vlastní vypracování

Graf č. 9: Relativní četnost odpovědi žáků o patronovi Španělska – dělení podle ročníků

Zdroj: vlastní vypracování

Patrona České republiky znalo většinou bez vyhledávání na internetu správně všech 51 respondentů (100 %), zatímco u dalších dvou zemí tendence postupně s nižší dobou učení se daného cizího jazyka klesala. Angličtinu se většina respondentů učí od svých 8 let, zatímco španělštinu nejdříve od 14 let. Patrona Anglie znala většina, a to 50 respondentů (98 %),

chyboval pouze jeden respondent (2 %). Ve španělském patronovi se spletli 2 respondenti (4 %), správně jej uvedlo 49 respondentů (96 %).

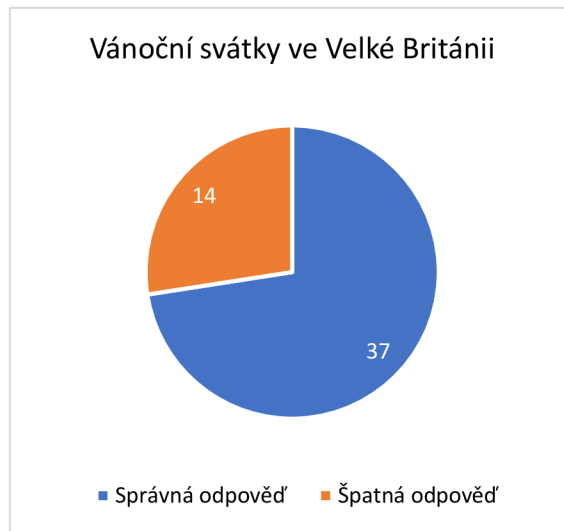
Otázka č. 11-13: Přiřaďte pojmy typické pro vánoční svátky jednotlivých států:

Graf č. 10: Výsledek odpovědi žáků o vánočních svátcích v České republice.

Zdroj: vlastní vypracování

Graf č. 11: Výsledek odpovědi žáků o vánočních svátcích ve Velké Británii.

Zdroj: vlastní vypracování

Graf č. 12: Výsledek odpovědi žáků o vánočních svátcích ve Španělsku.

Zdroj: vlastní vypracování

V otázkách č. 11-13 bylo zjišťováno, jak jsou respondenti schopni rozřadit uvedené pojmy vztahující se k vánočním svátkům vybraných zemí, přičemž každý mohli použít pouze jednu. U pojmů vztahující se k těm českým si byli často jisti, nemuseli vyhledávat informace na internetu a správně tak nakonec odpovědělo 37 respondentů (73 %), zmýlilo

se 14 respondentů (27 %). Ačkoli dopadly výsledky anglických pojmů stejně jako ty české, působily respondentům dle dotazníku ještě menší starosti. Zde tedy správně odpovědělo také 37 respondentů (73 %), špatně vybíralo 14 respondentů (27 %). Španělské pojmy způsobily respondentům největší potíže, a proto často vyhledávali informace na internetu. Nakonec byl výsledek velmi nerozhodný: správně odpovědělo 26 respondentů (51 %), zmýlilo se 25 respondentů (49 %).

Relační otázka:

- Jaký je rozdíl ve znalosti svátků mezi chlapci a děvčaty?

K relační výzkumné otázce je stanovena věcná hypotéza (H), ve vztahu k ní poté i statistické hypotézy H_0 (nulová hypotéza) a H_A (alternativní hypotéza):

- **H_0 :** Pohlaví nemá vliv na znalost svátků.
- **H_A :** Pohlaví má vliv na znalost svátků.

Hypotéza je ověřována testem nezávislosti chí-kvadrát pro čtyřpolní tabulku. „Se čtyřpolní tabulkou se setkáváme v případech, kdy jevy, mezi nimiž ověřujeme vztah, mohou nabývat pouze dvou alternativních kvalit.“⁷¹

Číselné údaje vychází z pracovního listu, který byl ohodnocen a za hranici úspěšnosti v něm bylo stanoveno 70 %. Položka „Ano“ tedy zahrnuje žáky, kteří dosáhli alespoň 70 % úspěšnosti, zatímco položka „Ne“ zahrnuje žáky, kteří dosáhli menší než 70 % úspěšnosti.

Tabulka č. 11: Čtyřpolní tabulka

	Ano	Ne	Celkem
Chlapci	13	2	15
Dívky	34	2	36
Celkem	47	4	51

Zdroj: vlastní vypracování

⁷¹ CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. str. 76.

Výpočet:

$$x^2 = 51 \times \frac{(13 \times 2 - 34 \times 2)^2}{(13+2) \times (13+34) \times (2+2) \times (34+2)} = 0,89$$

$$x^2 < x_{0,05}^2(1)$$

$x_{0,05}^2$ ... hladina významnosti; kritická hodnota = 3,841

f... stupně volnosti, zde f = 1

Odmítáme nulovou hypotézu H_0 na hladině významnosti 0,05.

Přijímáme alternativní hypotézu H_A : **Pohlaví má vliv na znalost svátků.**

6 Diskuze a zhodnocení výsledků výzkumného šetření

Hlavním cílem praktické části, která se skládala z pracovního listu a dotazníku, bylo analyzovat vědomosti 51 žáků (respondentů) v tématu svátků v 1.-4. ročníku vybraného čtyřletého gymnázia.

Vzorek respondentů nebyl velmi rozsáhlý, a to pro svoji specifičnost – jednalo se o žáky gymnázia, kteří se učí španělsky. V rámci jediného gymnázia bylo ale v 5 třídách posbíráno 51 pracovních listů s dotazníky.

V první části bylo zkoumáno, jaká je znalost státních svátků. Co se týče těch českých, respondenti si často byli jistí, že správné odpovědi znají. Ukázalo se však, že nejen široká veřejnost, ale i studenti gymnázia mají problém s rozeznáním státních svátků, významných dní a ostatních dní. I přes vyhledávání na internetu nedošli ke zcela správnému výsledku – zde se dá tedy zpochybňovat dostupnost kvalitních zdrojů. K vyhledávání britských *bank holidays* už měli větší náklonnost, a to se projevilo i ve výsledcích. Správně odpovědělo více respondentů než v předešlé otázce. To může mít za příčinu i trend jako sledování zahraničních tvůrců (české tvůrce tato generace příliš neodebírá) – jejich životů, které doprovází mimo jiné různé svátky. V prostředí španělských *días festivos* se respondenti necítili moc jistě, a proto si nechali pomoci internetovými zdroji s touto tematikou. Ty se ale také nejeví zcela dostupně a kvalitně, protože zde odpověděl pouze jeden respondent zcela správně.

Druhá výzkumná otázka se věnovala velikonočním svátkům, kde opět zvítězily výsledky Velké Británie. Roli zde může hrát dostupnost kvalitních zdrojů při vyhledávání na internetu či fakt, že svátky v angličtině v sobě nesou název všedního dne (v češtině se totiž objevuje např. název „Boží hod velikonoční“, který označuje neděli, obdobou v angličtině je název „*Easter Sunday*“, přičemž *Sunday* znamená neděle), a proto je pro respondenty jednodušší správně seřadit dané dny. České svátky si zde nevedly příliš špatně, na druhou stranu je očekáváno, že věk respondentů bude dostatečně vysoký na to, aby zde nechybovali. Často zde docházelo k záměně velikonočního pondělí a Božího hodu velikonočního, který označuje neděli. Ani ve španělských velikonočních svátcích si respondenti nevedli špatně, většina odpověděla správně.

Při srovnávání znalostí o českém, anglickém a španělském patronovi lze říci, že délka doby učení se příslušného cizího jazyka se odráží na kvalitě znalostí v této oblasti. Respondenti byli Češi, v českém prostředí (řeč, kultura, svátky, ...) žijí nejdéle, a to se zde projevilo. Anglicky se učí od základní školy, zatímco španělsky až téměř od střední školy.

V poslední části se zjišťovalo, jak jsou respondenti schopni pracovat se zdroji a přiřadit pojmy vztahující se k oslavě Vánoc příslušných států. Výsledky dopadly poměrně překvapivě, protože tato znalost byla u Velké Británie stejná jako u České republiky. Podle dostupných dat si byli respondenti odpověďmi naprosto jisti v britské sekci, zatímco u španělské sekce nejméně. Často zde docházelo k tomu, že respondenti přisoudili předvánoční celostátní loterii České republice, ta je ale typická pro Španělsko.

Celkově jsou výsledky překvapující – a to ať v pozitivním či negativním smyslu. Pozitivně je vnímána znalost o Velké Británii, která je s nárůstem globalizace a světovém prvenství angličtiny pochopitelná. Negativně hodnotím výsledky znalostí o České republice – hlavně jejích státních svátků, které ale, jak již bylo řečeno, bohužel nejsou ani na internetových zdrojích velmi dobře zpracovány.

ZÁVĚR

Ústředním cílem této bakalářské práce bylo porovnat vybrané svátky mezi Českou republikou, Velkou Británií a Španělskem. Dále také definovat základní pojmy, vymezit státní svátky vybraných zemí a provést výzkum v 1.-4. ročníku na vybraném gymnáziu.

Teoretická část nabyla svých cílů, a to tak, že zde byly vytyčeny základní pojmy a obory, které se svátky zabývají. Následoval teoretický rozbor typů svátků podle českého legislativního systému a největší část práce tvořilo samotné porovnávání vybraných svátků (Velikonoce, oslava státnosti a Vánoce) mezi zeměmi.

Na teoretickou část práce navazovala část praktická, která se skládala z pracovního listu zaměřeného na slavení vybraných svátků v uvedených zemích a dále z dotazníku, který respondenti vyplňovali v závislosti na práci s pracovním listem. Výzkum se uskutečnil na gymnáziu, které jsem sama absolvovala, takže jsem se mohla opět dostat do školního prostředí, mezi pedagogy, kteří mi k výuce těchto témat poskytli své zkušenosti, což mě velmi obohatilo do budoucí profese pedagoga.

Z výsledků praktické části vyplývá, že generace, do které spadají i respondenti (15-18 let) se lépe orientuje v britských svátcích než ve svátcích České republiky. To může být zapříčiněno globalizací, kde má stále hlavní slovo angličtina. Spojené státy americké i Velká Británie jsou mekkou dnešních celosvětových trendů, které ve formě videí či fotek na internetu především lidé ve věku respondentů sledují v původním jazyce (angličtině), který si tak nevědomě vylepšují, a mají tak lepší povědomí nejen o kultuře anglicky mluvících zemí.

Za celkový přínos praktické části hodnotím tvorbu nového didaktického materiálu, který se dá využít ve výuce občanské výchovy, českého jazyka a s překladem zadání i ve výuce anglického a španělského jazyka. Dále zde žáci uplatnili své zkušenosti s vyhledáváním na internetu, kde museli posuzovat i to, které zdroje jsou kvalitní a které ne. Ačkoli byly kontrola i vyhodnocování dokumentů časově náročné, vypracované výsledky jsou zpracovány, a mohou tak přispět vybranému gymnáziu jako zpětná vazba k výuce tohoto tématu.

Jak již bylo avizováno v úvodu práce, motivací k analýze tohoto tématu bylo vypracování nové, přehledné práce. Myslím, že jsem tuto ambici naplnila a vytvořila práci, která obsahuje jak teoretický základ vycházející z relevantních zdrojů, tak přehledný rozbor vybraných svátků v České republice, Velké Británii a Španělsku společně s výzkumem.

SEZNAM ZKRATEK

ČR – Česká republika

OSN – Organizace spojených národů

soc. – sociologie

St – *Saint* (z angličtiny, česky *svatý*)

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: Britské státní svátky.....	14
Tabulka č. 2: Velikonoce (nejdůležitější den) – porovnání.....	20
Tabulka č. 3: Oslava státnosti – porovnání.....	25
Tabulka č. 4: Vánoce (nejdůležitější den) – porovnání.....	28
Tabulka č. 5: Absolutní četnost odpovědí žáků o státních svátcích České republiky.....	34
Tabulka č. 6: Absolutní četnost odpovědí žáků o státních svátcích Velké Británie.....	34
Tabulka č. 7: Absolutní četnost odpovědí žáků o státních svátcích Španělska.....	35
Tabulka č. 8: Absolutní četnost odpovědí žáků o patronovi České republiky.....	37
Tabulka č. 9: Absolutní četnost odpovědí žáků o patronovi Velké Británie.....	37
Tabulka č. 10: Absolutní četnost odpovědí žáků o patronovi Španělska.....	38
Tabulka č. 11: Čtyřpolní tabulka.....	40

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1: Výsledek odpovědí žáků o státních svátcích České republiky.....	34
Graf č. 2: Výsledek odpovědí žáků o státních svátcích Velké Británie.	35
Graf č. 3: Výsledek odpovědí žáků o státních svátcích Španělska.	35
Graf č. 4: Výsledek odpovědí žáků o velikonočních dnech České republiky.....	36
Graf č. 5: Výsledek odpovědí žáků o velikonočních dnech Velké Británie.....	36
Graf č. 6: Výsledek odpovědí žáků o velikonočních dnech Španělska.....	36
Graf č. 7: Výsledek odpovědí žáků o patronovi České republiky.....	37
Graf č. 8: Výsledek odpovědí žáků o patronovi Anglie.....	38
Graf č. 9: Výsledek odpovědí žáků o patronovi Španělska.....	38
Graf č. 10: Výsledek odpovědí žáků o vánočních svátcích v České republice.....	39
Graf č. 11: Výsledek odpovědí žáků o vánočních svátcích ve Velké Británii.....	39
Graf č. 12: Výsledek odpovědí žáků o vánočních svátcích ve Španělsku.....	39

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Pracovní list

Příloha č. 2: Dotazník

Příloha č. 3: Velikonoční průvod ve Španělsku

Příloha č. 4: Socha sv. Václava na Václavském náměstí v Praze

Příloha č. 5: Královna Alžběta II. při prvním televizním vánočním poselství

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ

Tištěné zdroje:

1. GAJDOVÁ, Dana a kol. *Španělština – otázky a odpovědi*. Dubicko: INFOA, 2009. 207 s. ISBN 978-80-7240-610-4.
2. CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada, 2016. 254 s. ISBN 978-80-247-5326-3.
3. MACKENZIE, M. D. Munro, a L. J. WESTWOOD. *Background to Britain*. New ed. London: Macmillan, 1965. 186 s. ISBN 0333361199.
4. MAŘÍKOVÁ, Hana, Miloslav PETRUSEK a Alena VODÁKOVÁ (za kolektiv). *Velký sociologický slovník*. II. svazek (P-Ž). Praha: Karolinum, 1996. 1627 s. ISBN 80-7184-310-5.
5. PILAR, Rubio. *España, ayer y hoy: itinerario de cultura y civilización*. 3. vydání. Madrid: SGEL, 1998. 63 s. ISBN 84-7143-524-1.
6. SMITH-DLUHÁ, Gabrielle. *Angličtina – otázky a odpovědi*. 2. vydání. Dubicko: INFOA, 2008. 231 s. ISBN 978-80-7240-489-6.
7. SOUKUP, Martin. *Základy kulturní antropologie*. 3., upravené vydání. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2015. 273 s. ISBN 978-80-7465-440-4.
8. URIZ, J. Francisco, Birgir HARLING. *En España*. Londýn: Chancerel, 1996. 103 s. ISBN 0-905703-91-X.
9. VEČERKOVÁ, Eva. *Obyčeje a slavnosti*. Praha: Vyšehrad, 2015. 508 s. ISBN 978-80-7429-627-7.

Internetové zdroje:

10. § 1-4 zákona č. 245/2000 Sb., *Zákon o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu* [online]. Příručka pro personální agendu a odměňování zaměstnanců (Ministerstvo práce a sociálních věcí), 2023 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: https://ppropo.mpsv.cz/zakon_245_2000.
11. *12. říjen, Den hispánských národů* [online]. Mluv španělsky. 2017. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: <https://mluvspanelsky.cz/12-rijen-den-hispanskych-narodu/>.

12. *Byl jeden kníže v Čechách jménem Václav* [online]. Český rozhlas. 2019. [cit. 2023-04-02]. Dostupné z: <https://cesky.radio.cz/byl-jeden-knize-v-cechach-jmenem-vaclav-8119656>.
13. *Calendario laboral 2023: días festivos, puentes y vacaciones* [online]. El Mundo, 2023 [cit. 2023-04-02]. Dostupné z: <https://www.elmundo.es/como/2023/02/20/63f35273fc6c832f388b45af.html>.
14. *Christmas in the United Kingdom* [online]. Why Christmas. 2023. [cit. 2023-04-13]. Dostupné z: <https://www.whychristmas.com/cultures/uk>.
15. *Co a kdy je Boží hod Zvyky a tradice* [online]. Českévelikonoce.cz, 2020 [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://www.ceskevelikonoce.cz/hod-bozi-velikonocni/>.
16. *Co a kdy je na Velikonoce květná neděle? Zvyky a tradice* [online]. Českévelikonoce.cz, 2020 [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://www.ceskevelikonoce.cz/kvetna-nedele/>.
17. *Co a kdy je na Velikonoce modré pondělí? Zvyky a tradice* [online]. Českévelikonoce.cz, 2020 [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://www.ceskevelikonoce.cz/modre-pondeli/>.
18. *Co a kdy je na Velikonoce šedivé úterý? Zvyky a tradice* [online]. Českévelikonoce.cz, 2020 [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://www.ceskevelikonoce.cz/sedive-utery/>.
19. *Co a kdy je na Velikonoce škaradá středa? Zvyky a tradice* [online]. Českévelikonoce.cz, 2020 [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://www.ceskevelikonoce.cz/skareda-streda/>.
20. *Co a kdy je na Velikonoce velký pátek? Zvyky a tradice* [online]. Českévelikonoce.cz, 2020 [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://www.ceskevelikonoce.cz/velky-patek/>.
21. *Co a kdy je na Velikonoce zelený čtvrtek? Zvyky a tradice* [online]. Českévelikonoce.cz, 2020 [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://www.ceskevelikonoce.cz/zeleny-ctvrtek/>.
22. *Co se dělá o velikonočním pondělí? Zvyky a tradice* [online]. Českévelikonoce.cz, 2020 [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://www.ceskevelikonoce.cz/velikonocni-pondeli/>.
23. *Día de la Fiesta Nacional (12 de Octubre)* [online]. Gobierno de España – Ministerio de Defensa. 2011. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: <https://www.defensa.gob.es/portaldecultura/actividades/aniversarios/Conmemoracione/s/DiaFiestaNacional/>.

24. *Día de la Hispanidad o Día de la Fiesta Nacional de España* [online]. diainternacionalde.com. 2023. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: <https://www.diainternacionalde.com/paises/esp%C3%A1a/dia-hispanidad-fiesta>.
25. *Easter Sunday in the United Kingdom* [online]. Timeanddate, 2023 [cit. 2023-04-12]. Dostupné z: <https://www.timeanddate.com/holidays/uk/easter-sunday>.
26. *Good Friday* [online]. ukstudentlife.com, 2011 [cit. 2023-04-12]. Dostupné z: <http://www.ukstudentlife.com/Ideas/Album/Good-Friday.htm>.
27. *Holiday* [online]. Dictionary.com, 2023 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.dictionary.com/browse/holiday>.
28. *Important dates* [online]. Assumption, University of Thailand. 2021. [cit. 2023-04-03]. Dostupné z: <https://www.au.edu/news-importantdates/international-day-independence-day-british-russia-philippines.html>.
29. *Jaké zvyky a tradice jsou o bílé velikonoční sobotě?* [online]. Českévelikonoce.cz, 2020 [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://www.ceskevelikonoce.cz/bila-sobota/>.
30. *La Semana Santa en España* [online]. Tu escuela de español, 2015 [cit. 2023-04-13]. Dostupné z: <https://www.tuescueladeespanol.es/blogs/conoce-espana/semana-santa/>.
31. *Lidové tradice na druhý svátek vánoční: na svatého Štěpána by na stole neměla chybět pernatá drůbež* [online]. Mluv španělsky. 2016. [cit. 2023-04-13]. Dostupné z: <https://mluvspanelsky.cz/12-rijen-den-hispanskych-narodu/>.
32. *Maundy Thursday* [online]. Britannica.com, 2023 [cit. 2023-04-12]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/Maundy-Thursday>.
33. *Návrh zákona o státních svátcích* [online]. Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. 1999 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=3&CT=449&CT1=0>.
34. *Oblasti a disciplíny sociologie* [online]. Sociologická encyklopedie. 2017. [cit. 2023-04-01]. Dostupné z: https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Kategorie:Oblasti_a_discipl%C3%ADny_sociologie
35. *Public and bank holidays* [online]. Mygov.scot, 2023 [cit. 2023-04-02]. Dostupné z: <https://www.mygov.scot/scotland-bank-holidays>.
36. *Queen Elizabeth II's Birthday in the United Kingdom* [online]. Timeanddate. 2018. [cit. 2023-04-03]. Dostupné z: <https://www.timeanddate.com/holidays/uk/queens-birthday>.

37. *Semana Santa en España: destinos para vivirla intensamente* [online]. España, 2023 [cit. 2023-04-13]. Dostupné z: <https://www.spain.info/es/descubrir-espana/semana-santa-espana-destinos-mejores-fiestas/>.
38. *Smrt svatého Václava je dodnes zahalena tajemstvím. O vraždu jít nemuselo* [online]. Deník.cz. 2019. [cit. 2023-04-02]. Dostupné z: https://www.denik.cz/z_domova/tajemna-smrt-svateho-vaclava-nevime-presne-kdy-probehla-ani-jak-20200927.html.
39. *St. George's Day in the United Kingdom* [online]. Timeanddate. 2023. [cit. 2023-04-03]. Dostupné z: <https://www.timeanddate.com/holidays/uk/st-george-day>.
40. *Státní svátky ve Velké Británii aneb Bank Holidays* [online]. Velká Británie online magazín, 2019 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.velka-britanie.co.uk/statni-svatky-ve-velke-britanii-aneb-bank-holidays/>.
41. *Svátek* [online]. Sociologická encyklopedie. 2017. [cit. 2023-04-01]. Dostupné z: <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Sv%C3%A1tek>.
42. *UK bank holidays* [online]. GOV.UK, 2023 [cit. 2023-04-02]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/bank-holidays#england-and-wales>.
43. *Vánoce, Christmas nebo Natal?* [online]. Metodický portál RVP.CZ. 2015. [cit. 2023-04-13]. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/jo/19643/VANOCE-CHRISTMAS-NEBO-NATAL.html>.
44. *Vánoce: Původ, zvyky a tradice* [online]. deník.cz. 2012. [cit. 2023-04-13]. Dostupné z: <https://www.denik.cz/tradice-czk/vanoce-puvod-zvyky-a-tradice20081201-eh6o.html>.
45. *Vánoční loterie ve Španělsku* [online]. Španělsko v srdci. 2022. [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://spanelskovsrdci.cz/blog/vanocni-loterie-ve-spanelsku>.
46. *Význam slova etnografie* [online]. Lidový slovník. 2019. [cit. 2023-04-01]. Dostupné z: <https://lidovyslovník.cz/index.php?dotaz=etnografie>.
47. *Žádné prádlo ani stlání postele, na Boží hod se má odpočívat!* [online]. Mluv španělsky. 2022. [cit. 2023-04-13]. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/aktuality/zadne-pradlo-ani-stlani-postele-na-bozi-hod-se-ma>.

Příloha č. 1: Pracovní list

Vážený respondente,

jmenuji se Barbora Benešová, jsem absolventkou tohoto gymnázia a nyní studuji Učitelství společenských věd a anglického jazyka v bakalářském programu na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci.

Tento **pracovní list** slouží společně s příloženým **dotazníkem** jako podklad k mé bakalářské práci s názvem *Komparace svátků v České republice, Velké Británii a Španělsku*. Je zcela **anonymní**. Poskytnutím **pravdivých informací** přispějete k validnímu výsledku.

Mockrát děkuji za Váš čas a ochotu, které pracovnímu listu a dotazníku věnujete.

Instrukce:

1. Nejprve **vyplňte pracovní list** o svátcích České republiky, Velké Británie a Španělska. Pokud si nebudete svojí odpovědí jistý/-á, nebo nebudete správnou odpověď znát vůbec, vyhledejte si informaci na internetu.
2. Následně **vyplňte dotazník**, který se vztahuje k Vaší osobě a k průběhu vyplňování pracovního listu.

PRACOVNÍ LIST (*svoje odpovědi označte křížkem: ☒*)

1. Mezi státní svátky České republiky patří:

- Den upálení mistra Jana Husa
- Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje
- Štědrý den
- Den rodin
- Den válečných veteránů
- Nový rok
- Den české státnosti
- Velikonoční pondělí

2. Mezi státní svátky (*bank holidays*)

Velké Británie patří:

- Halloween
- St Patrick's Day
- Christmas Day
- Boxing Day
- Valentine's Day
- New Year's Day
- British National Day
- Easter Monday

3. Mezi státní svátky (*días festivos*)

Španělska patří:

- Todos los Santos
- Fallas
- Reyes Magos
- Navidad
- Viernes Santo
- Nochevieja
- Fiesta nacional de España
- Todos los difuntos

4. Seřad'te názvy českých velikonočních dní tak, jak správně následují za sebou:

(vepište čísla 1-9, první den označte 1)

___ Zelený čtvrtek	___ Velikonoční pondělí
___ Boží hod velikonoční	___ Květná neděle
___ Bílá sobota	___ Šedivé úterý
___ Modré pondělí	___ Velký pátek
___ Škaredá středa	

5. Seřad'te názvy britských velikonočních dní tak, jak správně následují za sebou:

(vepište čísla 1-9, první den označte číslem 1)

___ Good Friday	___ Maundy Thursday
___ Easter Sunday	___ Holy Monday
___ Palm Sunday	___ Holy Saturday
___ Easter Monday	___ Holy Wednesday
___ Holy Tuesday	

6. Seřad'te názvy španělských velikonočních dní tak, jak správně následují za sebou:

(vepište čísla 1-9, první den označte 1)

___ Lunes Santo	___ Viernes Santo
___ Jueves Santo	___ Martes Santo
___ Lunes de Pascua	___ Domingo de Ramos
___ Domingo de Pascua	___ Miércoles Santo
___ Sábado Santo	

7. Kdo je patronem České republiky? _____ Jaké jsou jeho atributy*? _____

8. Kdo je patronem Anglie? _____ Jaké jsou jeho atributy? _____

9. Kdo je patronem Španělska? _____ Jaké jsou jeho atributy? _____

*atribut = rozpoznávací znak

10. Přřad'te uvedené patrony (otázka č. 7-9) k jejich typickým vyobrazením:

_____

_____

_____

11. Přřad'te pojmy typické pro vánoční svátky jednotlivých států (každý můžete použít pouze jednou):

*Father Christmas Tři králové na velbloudech Ježíšek vánoční loterie lití olova
rozkrajování jablka lití olova Misa del Gallo Tió de Nadal pudding the Boxing Day
vánoční kapr*

ČESKÁ REPUBLIKA

VELKÁ BRITÁNIE

ŠPANĚLSKO

Příloha č. 2: Dotazník

DOTAZNÍK (*svoje odpovědi označte křížkem: ☒*)

1. Jaké je Vaše biologické pohlaví?

- Muž
- Žena

2. Kolik je Vám let?

- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20 a více

3. Ve kterém jste ročníku? (G... gymnázium)

- Kvinta (5. ročník osmiletého G / 1. ročník čtyřletého G)
- Sexta (6. ročník osmiletého G / 2. ročník čtyřletého G)
- Septima (7. ročník osmiletého G / 3. ročník čtyřletého G)
- Oktáva (8. ročník osmiletého G / 4. ročník čtyřletého G)

4. Kolikátým rokem se ve škole učíte anglicky?

- 7. a méně
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15. a více

5. Kolikátým rokem se ve škole učíte španělsky?

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6. a více

OTÁZKY K PRACOVNÍMU LISTU:

6. V jaké míře jste si v otázkách č. 1-3 pomáhal/-a vyhledáváním na internetu?

(V každém řádku označte křížkem ☒ právě jedno políčko.)

Státní svátky	Vyhledával/-a jsem vše.	Vyhledával/-a jsem většinu.	Vyhledával/-a jsem přibližně polovinu.	Nevyhledával/-a jsem téměř nic.	Nevyhledával/-a jsem vůbec.
české					
britské					
španělské					

7. V jaké míře jste si v otázkách č. 4-6 pomáhal/-a vyhledáváním na internetu?

(V každém řádku označte křížkem ☒ právě jedno políčko.)

Velikonoční dny	Vyhledával/-a jsem vše.	Vyhledával/-a jsem většinu.	Vyhledával/-a jsem přibližně polovinu.	Nevyhledával/-a jsem téměř nic.	Nevyhledával/-a jsem vůbec.
české					
britské					
španělské					

8. Kolik správných odpovědí (požadovaných patronů) jste v otázkách č. 7-9 věděl/-a bez vyhledávání na internetu? (Označte křížkem ☒.)

- 0
 1
 2
 3

9. V jaké míře jste v otázkách č. 7-9 znal/-a atributy patronů před vyhledáváním na internetu?

(V každém řádku označte křížkem ☒ právě jedno políčko.)

Patron	Znal/-a jsem všechny atributy.	Znal/-a jsem většinu atributů.	Znalost atributů byla průměrná.	Neznal/-a jsem téměř žádný atribut.	Neznal/-a jsem žádný atribut.
český					
anglický					
španělský					

10. V jaké míře Vám v otázce č. 10 pomohly znalosti získané v otázce č. 9 (o atributech)?

(Označte křížkem ☒.)

Vůbec ne   Spíše ne   Spíše ano   Velmi

11. Kolik pojmů jste si musel/-a v otázce č. 11 vyhledat na internetu, abyste věděl/-a, ke které zemi je přiřadit? (Označte křížkem ☒.)

Všechny   Většinu   Menšinu   Žádné

Příloha č. 3: Velikonoční průvod ve Španělsku

Zdroj: *Easter in Spain* [foto]. In: Taylor Wimpey España [online]. [cit. 2023-04-19].

Dostupné z: <https://taylorwimpeyspain.com/blog/easter-in-spain/>.

Příloha č. 4: Socha sv. Václava na Václavském náměstí v Praze

Zdroj: *Socha sv. Václava* [foto]. In: Prague.eu [online]. [cit. 2023-04-20]. Dostupné z: <https://www.prague.eu/cs/objekt/mista/1878/socha-sv-vaclava>.

Příloha č. 5: Královna Alžběta II. při prvním televizním vánočním poselství v roce 1957

Zdroj: FROST, Katie. *Královna Alžběta II.* [foto]. In: TOWN&COUNTRY [online]. [cit. 2023-04-20]. Dostupné z: <https://www.townandcountrymag.com/society/tradition/a12474983/queens-first-christmas-message-broadcast-televised/>.

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Barbora Benešová
Katedra nebo ústav:	Katedra společenských věd
Vedoucí práce:	Mgr. Monika Suková
Rok obhajoby:	2023

Název závěrečné práce:	Komparace vybraných svátků v České republice, Velké Británii a Španělsku
Název závěrečné práce v angličtině:	Comparison of selected holidays in the Czech Republic, Great Britain and Spain
Anotace závěrečné práce:	Bakalářská práce popisuje a porovnává slavení vybraných svátků (Velikonoce, oslava státnosti, Vánoce) mezi Českou republikou, Velkou Británií a Španělskem. S využitím monografií a internetových zdrojů jsou definovány základní pojmy a je také popsán průběh oslav jednotlivých svátků ve vybraných zemích. Součástí práce je i výzkumné šetření – pracovní list a dotazník pro středoškolské studenty.
Klíčová slova:	Česká republika, svátek, státní svátky, Španělsko, Velká Británie
Anotace v angličtině:	The bachelor thesis describes and compares the celebration of selected holidays (Easter, statehood celebration, Christmas) between the Czech Republic, Great Britain and Spain. Using monographs and internet sources, the basic concepts are defined and the course of celebration of each holiday in the selected countries is also described. The work also includes a research survey (a worksheet and a questionnaire for secondary school students).
Klíčová slova v angličtině:	the Czech Republic, holiday, public holidays, Spain, Great Britain
Přílohy vázané v práci:	Příloha č. 1: Pracovní list, Příloha č. 2: Dotazník, Příloha č. 3: Velikonoční průvod ve Španělsku, Příloha č. 4: Socha sv. Václava na Václavském náměstí v Praze, Příloha č. 5: Královna Alžběta II. při prvním televizním vánočním poselství v roce 1957

Rozsah práce:	52 s.
Jazyk práce:	Čeština